IJHE: CİLT /VOLUME8, SAYI/ ISSUE 17, S / P. 268 – 304.

Transavrasya Dillerinin Tarımsal Yayılma Nirengi Desteklemesi[1]

MARTINE ROBBEETS*

(Çev. Fatma DAĞ&Çev. Muhammed Göktürk KORKMAZ***)**

Öz

Bu makalede Japonca, Korece, Tunguzca, Moğolca ve Türkçe gibi Transavrasya dillerini konuşanların kökeni ve ilk yayılma alanları konularına yönelik sorular genetik, arkeolojik ve dil bilimi çerçevesinde birleşik bir perspektifte 'üçgenleştirerek' ele alınmaktadır. Transavrasya dillerinin ortak soylarının Neolitik Çağ'ın başından itibaren Kuzeydoğu Asya'da hareket eden ilk çiftçilere kadar izlenebileceğini ve bu dilleri konuşanların erken yayılmasının tarım tarafından yönlendirildiğini görüyoruz. Bu dillerin yayılması, tarımın ve genlerin dağılmasını yansıtan iki ana aşamayı içeriyordu. İlk aşama, Amur ile ilişkili genlerle darı çiftçilerinin Batı Liao Nehri'nden çevre bölgelere yayıldığı Erken-Orta Neolitik'e kadar uzandığı aşamadır. İkini aşama, önemli Amur atalara sahip darı çiftçilerinin Sarı Nehir, Batı Avrasya ve Jomon nüfuslarıyla yavaş yavaş karıştığı ve pirincin de Batı Avrasya bitkileri ve hayvancılık dahil tarımsal paketi genişlettiği Geç Neolitik, Tunç ve Demir Çağlarından kalma olduğu aşamadır. Bu araştırma, antik DNA'dan yeni kanıtlar geliştirerek, Japon ve Kore nüfuslarının Batı Liao Nehri atalarına sahip olduğuna dair son bulguları doğrularken, Transavrasya dil ailesinin genetik bir karşılığı olmadığına dair önceki iddialarla çelişiyor. Daha önce yapılan bazı araştırmaların Transavrasya bölgesini tarım bölgesinin dışında görmesine rağmen, bulgularımız çitçilik/dil dağılımı hipotezinin Avrasya nüfus dağılımlarını anlamak için hala geçerli bir model olduğunu göstermektedir. Dilbilimi, arkeoloji ve genetik üçgenlemesi, pastoralist ve tarımsal hipotezleri pastoralist ve tarımsal hipotezler arasındaki rekabeti çözüyor ve Transavrasya dillerini konuşanların erken yayılmasının tarım tarafından yönlendirildiği sonucuna varıyor.

Anahtar Kelimeler: *Japonca, Korece, Tunguzca, Moğolca, Türkçe, Darı çiftçiliği, Amur, Jomon, Avrasya Dillerinin kökeni,*

Agricultural Expansion Triangulation Support of Transeurasian Languages Summary

Abstract

In this article, questions about the origin and initial spread of speakers of Trans-Eurasian languages such as Japanese, Korean, Tungusic, Mongolian and Turkish are discussed in a unified perspective within the framework of genetics, archaeological and linguistics, by 'triangulating'. We find that the common ancestry of the Transeurasian languages can be traced back to the first farmers moving in Northeast Asia from the early

---

[1]Triangulation supports agricultural spread of the transeurasian languages, 10 Kasım 2021, https://www.nature.com/articles/s41586-021-04108-8

* Mainz Üniversitesi, Almanya.

** Erciyes Üniversitesi,Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yeni Türk Dili Yüksek Lisans Öğrencisi, E-Posta: fatmadag1989@gmail.com / ORCID: 0000-0003-2843-1024

*** Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Avrasya Araştırmaları Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, E-posta: g.korkmaz552@gmail.com / ORCID: 0000-0002-3999-903x

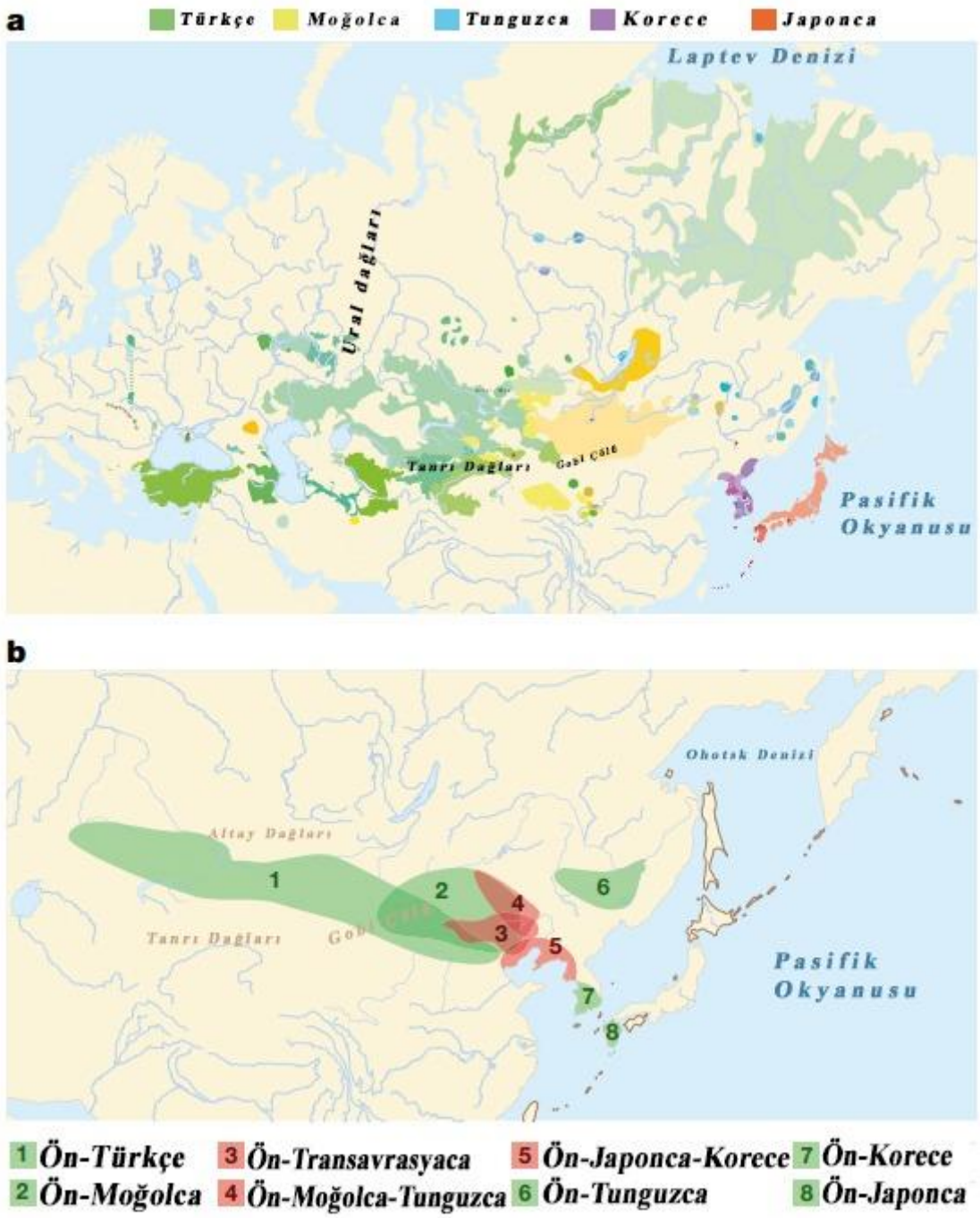
Makale Gönderilme Tarihi / Article Submission Date: 01-03-2022
Makale Kabul Tarihi / Article Acceptance Date: 27-04-2022
Çeviri / Translation

Neolithic Age, and that the early spread of speakers of these languages was driven by agriculture. The diffusion of agriculture and genes coincided with the spread of these languages. The first stage is when Amur-associated genes moved from the Western Liao River to the surrounding territories during the Early-Middle Neolithic. The second phase dates from the Late Neolithic through the Bronze and Iron Ages, when millet farmers with significant Amur heritage mixed with Yellow River, Western Eurasian, and Jomon people, and rice expanded the agricultural package to include Western Eurasian crops and cattle.By advancing new evidence from ancient DNA, our research thus confirms recent findings that Japanese and Korean populations have West Liao River ancestry, whereas it contradicts previous claims that there is no genetic correlate of the Transeurasian language family . Although some previous research regarded the Transeurasian zone as beyond the area suitable for farming , our research confirms that the farming/language dispersal hypothesis remains an important model for understanding Eurasian population dispersals. Triangulation of linguistics, archaeology and genetics resolves the competition between the pastoralist and farming hypotheses and concludes that the early spread of Transeurasian speakers was driven by agriculture.

Key Words: *Japanese, Korean, Tungusic, Mongolian, Turkish, Millet Farming, Amur, Jomon, Origin of Eurasian Languages.*

Transvrasya dillerini konuşanlarının kökeni ve ilk yayılma alanları yani Japonca, Korece, Tunguzca, Moğolca ve Türkçe Avrasya halk tarihinin en çok tartışılan sorunları arasındadır[1-3]. Anahtar bir sorun, dilbilimsel dağılmalar, tarımsal açılımlar ve nüfus hareketleri arasındaki ilişkidir[4-5]. Burada genetik, arkeoloji ve dil bilimi birleşik bir perspektifte 'üçgenleştirerek' bu soruyu ele alıyoruz. Kapsamlı bir Transavrasya agropastoral ve temel kelime dağarcığı da dâhil olmak üzere, bu disiplinlerden geniş kapsamlı veri kümelerini rapor ediyoruz; Kuzeydoğu Asya'dan 255 Neolitik-Bronz Çağı yerleşim yerinin arkeolojik veri tabanı; ve Kore' den antik kalıtların bir koleksiyonu tanımlayan, Ryukyu, adalarından ve Japonya'daki erken tahıl çiftçilerinden, Doğu Asya'dan daha önce yayınlanmış kalıtların bir koleksiyonunu tanımlamaktadır. Geleneksel 'pastoralist hipoteze'[6-8]meydan okuyarak Transavrasya dillerinin ortak soylarının ve birincil dağılımlarının Neolitik Çağ'ın başından itibaren Kuzeydoğu Asya'da hareket eden ilk çiftçilere kadar izlenebileceğini ancak bu ortak mirasın Tunç Çağı'ndan bu yana kapsamlı kültürel etkileşimle maskelendiğini gösteriyoruz. Üç ayrı disiplinde kayda değer bir ilerleme kaydetmenin yanı sıra, onların yakınlaşan kanıtlarını birleştirerek, Transavrasyaca konuşanların erken yayılmasının tarım tarafından yönlendirildiğini görüyoruz.

Antik DNA dizilemesindeki son gelişmeler, Avrasya'daki insani, dilsel ve kültürel açılımlar arasındaki bağlantıları yeniden düşünmemizi sağladı. Batı Avrasya [9-11] ile karşılaştırıldığında, Doğu Avrasya hala tam olarak anlaşılamamıştır. Kuzeydoğu Asya—İç Moğolistan, Sarı, Liao ve Amur Nehri havzalarını, Rus Uzak Doğusunu, Kore yarımadasını ve Japon adalarını kapsayan geniş bölge— son literatürde özellikle yetersiz temsil edilmeye devam ediyor.Ağırlıklı olarak genetiğe odaklanan [12-14] veya mevcut veri kümelerini[4] gözden geçirmekle sınırlı birkaç istisna dışında, Kuzeydoğu Asya'ya gerçekten disiplinlerarası yaklaşımlar azdır.

Şekil.1. Transavrasya dillerinin geçmişteki ve günümüzdeki dağılımı.a, 98 Transavrasya dil çeşitliliğinin coğrafi dağılımı bu çalışmaya dâhil edilmiştir. Çağdaş diller renkli yüzeylerle, tarihi çeşitlilik kırmızı noktalarla temsil edilir. Açıklama için bkz. Genişletilmiş Veri Şekil 1.**b.** Neolitik (kırmızı) ve Tunç Çağı boyunca ve sonrasında (yeşil) konuşulan Transavrasya atalarının dillerinin yeniden inşa edilmiş yerleri. Ayrıntılı anavatan tespiti için, Ek Veri 4'e bakınız. Tahmini zaman derinliği, Ek Veri 24'te sunulan Bayes çıkarımına dayanmaktadır.

"Altay" olarak da bilinen Transavrasya dillerinin dilsel akrabalığı, tarih öncesi dilbilim alanındaki en tartışmalı konulardan biridir.Bu beş grubun tek bir ortak atadan gelip gelmediği sorusu, mirasın destekçileri ve alıntı taraftarları arasında uzun süredir devam eden bir

tartışmanın konusu olmuştur.Son değerlendirmeler gösteriyor ki, pek çok ortak bu diller arasındaki özellikler gerçekten de ödünçlemeden kaynaklansa bile[15-17], yine de Transavrasya'nın geçerli bir soy grubu olarak sınıflandırılması için güvenilir bir kanıt çekirdeği vardır[1,2,18,19]. Ancak bu sınıflandırmayı kabul etmek zaman derinliği, konumu, kültürel kimliği ve Transavrasya konuşma topluluklarının atalarının dağılma yolları hakkında yeni sorulara yol açar. Burada, günümüzden önce dördüncü binyılda doğu bozkırında başlayan (GÖ)[6-8]'de göçebe genişlemelerle Transavrasya dillerinin birincil dağılımlarını tanımlayan geleneksel "pastoralist hipotez"e,' tarım/dil dağılma hipotezi' kapsamındaki dağılmaları[5,20,21] ileri sürerek meydan okuyoruz.Bu sorunlar dilbilimin çok ötesine geçtiğinden, onları 'üçgenleme' olarak adlandırılan tek bir yaklaşımda arkeoloji ve genetiği entegre ederek ele alıyoruz.

Dilbilimi

Lehçeler ve tarihsel çeşitler dâhil olmak üzere 98 Transavrasya dili için 254 temel kelime kavramını temsil eden 3.193 ortak kökenli yeni bir veri seti topladık (Ek Veri 1).Transavrasya dillerinin tarihli bir filo genetiğini çıkarmak için Bayes yöntemlerini uyguladık (Ek Veri 24).Sonuçlarımız, ailenin Ön-Transavrasya kökü için 9181 GÖ'lik bir zaman derinliğini (5595–12793 %95 en yüksek olasılık yoğunluğu (%95 HPD)) göstermektedir; Türk, Moğol ve Tunguz dillerinin birliği olan Ön-Altay için 6811 GÖ (4404–10166 %95 HPD); Moğol-Tunguzca için 4491 GÖ (2599–6373 %95 HPD); ve Japon-Korece için 5458 GÖ (3335–8024 %95 HPD) (Şekil 1b).Bu tarihler, belirli bir dil ailesinin birden fazla temel alt gruba ilk bölünmesinin zaman derinliğini tahmin eder.

Transavrasya dillerinin alanda genişlemesini modellemek için sözcüksel veri setimizi kullandık (Ek Veri 3, 4).Leksikoistatistiksel, bio-çeşitlilik etkin nokta ilkesi ve kültürel yeniden yapılandırma 1–3,8 gibi klasik yaklaşımları tamamlamak için Bayesci filo-coğrafyayı uyguladık. Daha önce önerilen anavatanların aksine, Altaydan[6-8]Sarı Nehir'e[22], Büyük Kingan Dağları'na[23], Amur havzasına[24], Erken Neolitik'te Batı Liao Nehri bölgesinde Transavrasya kökenli bir destek buluyoruz. Ailenin Neolitik'te birincil olarak dağılmasından sonra, Geç Neolitik ve Tunç Çağı'nda daha fazla dağılma meydana geldi. Moğol dillerinin atası kuzeye Moğol Platosu'na genişledi, Ön-Türkçe doğu bozkırı üzerinden batıya ve diğer dallar doğuya doğru hareket etti: Amur-Ussuri-Khanka bölgesine Ön-Tunguzca, Ön-Korece Kore Yarımadası'na ve Ön-Japonca (Şekil 1b) Kore üzerinden Japon adalarına.Ayrıca belirli bir zamanda belirli bir bölgede atadan kalma konuşma toplulukları için kültürel olarak tanısal olan öğeleri belirledik. Ortak ata dilleri Ön-Transavrasyaca, Ön-Altayca, Ön-Moğolca-

Tunguzca ve Ön-Japonca-Korece gibi Neolitik'te ayrılan, ekim ile ilgili küçük bir kalıtsal kelime çekirdeğini yansıtır ("tarla", "ekmek", ""bitki", 'büyümek', 'yetiştirmek', 'kürek'); darı, pirinç veya diğer mahsuller hariç ('darı tohum', 'darı lapası', 'ahır darı'); gıda üretimi ve muhafazası ("fermente etme", "öğütme", "ezerek hamur haline getirme", "demleme"); yerleşik hayata işaret eden yabani yiyecekler ("ceviz", "meşe palamudu", "kestane"); tekstil üretimi ("dikiş", "kumaş dokuma", "tezgâhla dokuma", "döndürme", "kumaş kesme", "rami", "kenevir"); ve tek evcil hayvanlar olarak da domuzlar ve köpekleri gösterir.

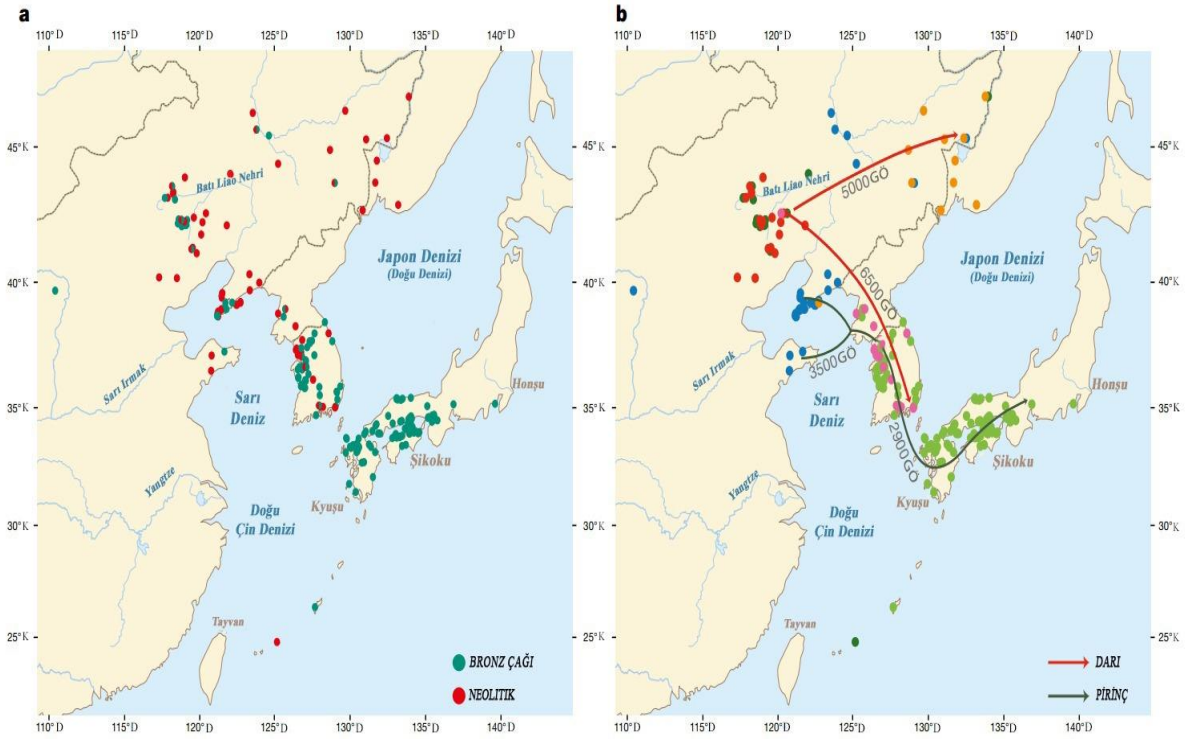
Buna karşılık, Tunç Çağı'nda ayrılan bireysel alt aileler, Türkçe, Moğolca, Tunguzca, Korece ve Japonca gibi, pirinç, buğday ve arpa ekimi ile ilgili yeni geçim terimleri ekledi; mandıracılık, sığır, koyun ve at gibi evcilleştirilmiş hayvanlar, çiftçilik veya mutfak aletleri ve ipek gibi tekstiller (Ek Veri 5). Bu kelimeler Çeşitli Transavrasya dili ve Transavrasya olmayan dilleri konuşan Tunç Çağı popülasyonları arasında dilsel etkileşimden kaynaklanan ödünçlemelerdir.

Özetle, yaş, vatan, özgün tarımsal söz varlığı ve Transavrasya ailesinin temas profili, çiftçilik hipotezini destekler ve pastoralist hipotezi hariç tutar (Ek Veri 5).

Arkeoloji

Neolitik Kuzeydoğu Asya yaygın olarak geniş bitki ekimi ile karakterize edilmiş olsada[25], Transavrasya için en önemli süpürge darısının ekiminin 9000 GÖ'lerde[26-29]başladığı batı BatıLiao havzasında tahıl tarımı çeşitli yerelleştirme merkezlerden genişletildi. Yayınlanmış literatürden veri çıkararak 255 Neolitik ve Tunç Çağı alanı için 172 arkeolojik özellik (Ek Veri 6, Şekil 2a) puanladık ve Kuzey Çin,Primorye,Kore ve Japonya'dan karbon-14 tarihli erken mahsul kalıntılarını (Ek Veri 9) doğrudan 269 envanterine derledik.

255 alanı kültürel benzerliğe göre kümeleyen Bayes analizimizin ana sonuçları (Ek Veri 25) Şekil 2b'de görselleştirilmiştir.BatıLiao havzasında darı çiftliği ile ilişkili iki dalın bulunduğu neolitik bir kültür kümesi buluyoruz: Kore Çulmun dalı ve Neolitik kültürlerin bir kolu Amur, Primorye ve Liaodong'u kapsıyor. Bu, darı tarımının Kore'ye 5500 GÖ'ye ve Amur üzerinden Primorye'ye 5000 GÖ'ye kadar yayılmasıyla ilgili önceki bulguları doğrulamaktadır[30,31].

Şekil.2|Arkeolojik veri tabanında yer alan alanların mekansal-zamansal dağılımı ve kümelenmesi.a,Neolitik (kırmızı) ve Tunç Çağı'ndan (yeşil) 255 alanın coğrafi dağılımı. **b,** Renkli noktalar, incelenen alanları, Ek Veriler 25'teki Bayes analizi ile uyumlu olarak kültürel benzerliğe göre kümeler ve zaman ve mekanda darı ve pirincin yayıldığının göstergesidir. Şekil 2'deki Arkeolojik sit alanlarının dağılımı Görsel.1'deki çağdaş dillerden daha küçüktür çünkü Neolitik ve Tunç Çağı'nda dilsel alt grupların erken dağılışına ve tarımın doğuya yayılması ile dil dağılışı arasındaki bağlantılara odaklanıyoruz.

Analizimiz, Batı Liao bölgesindeki Tunç Çağı sitelerini Kore'deki Mumun siteleri ve Japonya'daki Yayoi siteleri ile daha da kümeler. Bu, GÖ'nin dördüncü binyılında Liaodong-Şandong bölgesinin tarımsal paketine pirinç ve buğdayın nasıl desteklendiğini yansıtıyor. Bu ürünler Kore Yarımadası'na Erken Tunç Çağı'nda (3300–2800 GÖ) ve oradan da 3000 GÖ'den sonra Japonya'ya taşınmıştır (Şekil 2b).

Nüfus hareketleri tek yönlü hareketlerle bağlantılı olmasa da arkeolojik kültürler, Kuzeydoğu Asya'daki Neolitik tarım genişlemeleri, ekim ve hasat için taş aletler ve tekstil teknolojisi gibi bazı teşhis özellikleriyle ilişkilendirildi[32] (Ek Veri 7). Evcilleştirilmiş hayvanlar ve sütçülük Batı Avrasya'daNeolitiğin yayılmasında önemli bir rol oynamıştır ancak köpekler ve domuzlar dışında, veri tabanımız Tunç Çağın'dan önce Kuzeydoğu Asya'da hayvan evcilleştirmesi için çok az kanıt göstermektedir (Ek Veri 6). Tarım ve nüfus göçleri arasındaki bağlantı, Kore ile batı Japonya arasındaki seramik, taş aletler ve ev ve mezar mimarisi arasındaki benzerliklerden özellikle açıktır[33].

Önceki çalışmalara dayanarak, çalışmamızda bölgeler arasında darı çiftçiliğinin tanıtılmasıyla ilişkili demografik değişikliklere genel bir bakış sunuyoruz (Genişletilmiş Veri Şekil 3). Ayrıntılı çeltik tarlalarına yatırım yapan ıslak pirinç çiftçileri, nüfus artışını fazladan emekle emerek tek bir yerde kalma eğilimindeyken, darı çiftçileri tipik olarak daha genişleyici bir yerleşim modelini benimsedi[34]. Geç Neolitik[35,36]de bir nüfus çökmesinden önce Kuzeydoğu Asya'da Neolitik nüfus yoğunlukları arttı. Tunç Çağı daha sonra Çin, Kore ve Japonya' da üstel nüfus artışları gördü.

Kalıtımbilim

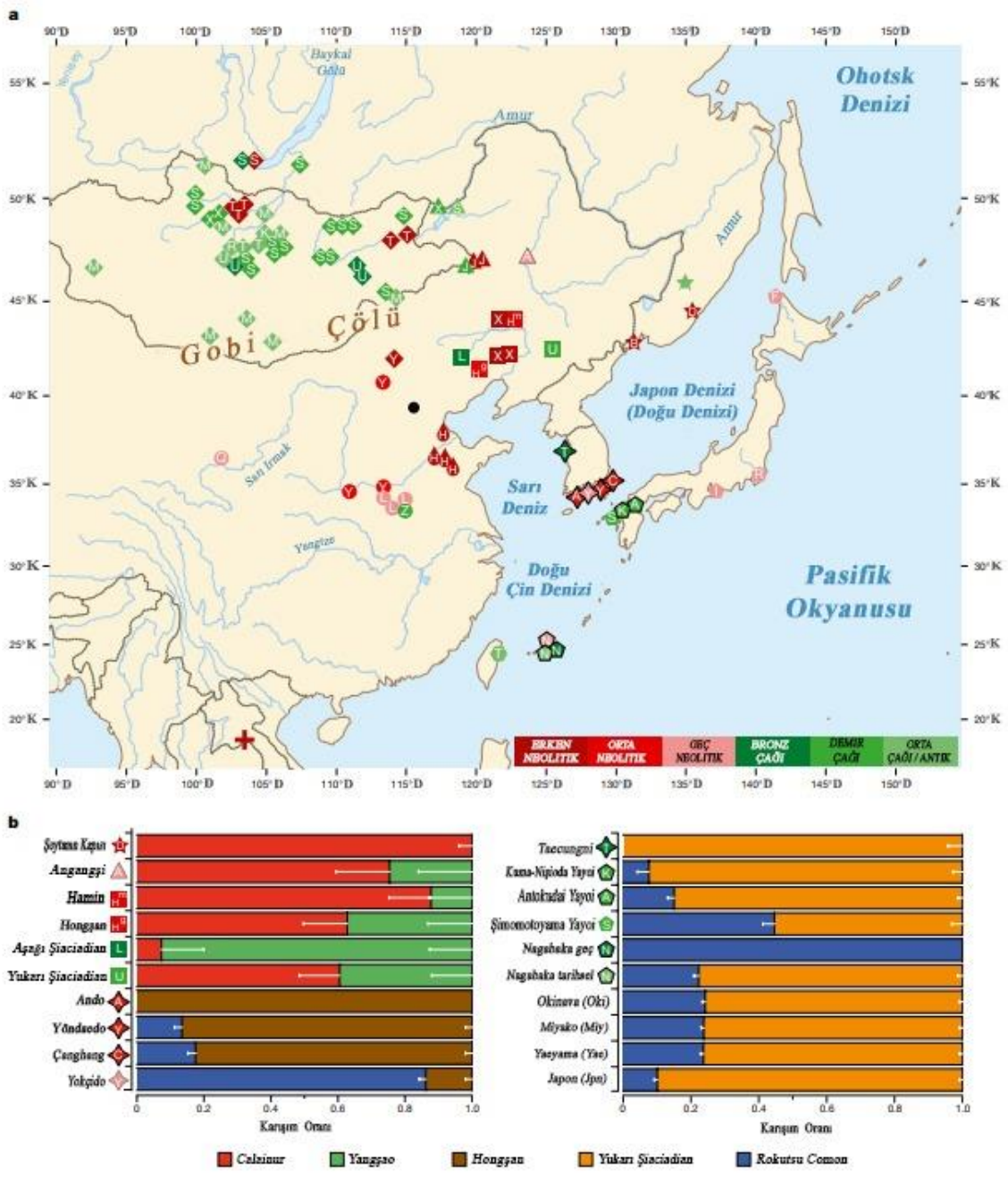
Amur, Kore, Kyuşu ve Ryukyus'tan kimliği doğrulanmış 19 antik bireyin genomik analizlerini rapor ediyor ve bunları doğu bozkır, Batı Liao, Amur ve Sarı Nehir bölgeleri, Liaodong, Şandong, Primorye ve Japonya'yı 9500 GÖ yılları arasında kapsayan yayınlanmış genomlarla birleştiriyoruz. ve 300 GÖ (Şekil 3a, Genişletilmiş Veri Şekil 4, Ek Veri 11, 13, 17). Bunları günümüzün 149 Avrasya nüfusuna ve 45 Doğu Asya nüfusunun temel bileşen analizine (PCA) yansıttık(Genişletilmiş Veri Şekil 5-8).Şekil 3b, kilit antik nüfuslarımızı , Calainur'un Amur, Yangşao Sarı Nehri ve RokutsuJomon genomunu temsil ettiği beş genetik bileşenin bir karışım olarak modellerken, Batı Liao Nehri'ndeki Hongşan ve Yukarı Şiaciadian, Sarı Nehir ve Amur genomlarından oluşur (Ek Veri 16'daki çeşitli Doğu Asya genetik bileşenlerinin qpAdm karışımı).

Amur'daki Çağdaş Tunguzca ve Nihiv konuşanlar sıkı bir küme oluşturmaktadır[13] (Genişletilmiş Veri Şekil 5). Baykal, Primorye ve güneydoğu bozkırlarından gelen neolitik avcı-toplayıcıların yanı sıra Batı Liao ve Amur'dan gelen çiftçilerin tümü bu küme içinde yansıtılır (Genişletilmiş Veriler Şekil 8-10).

Geç Neolitik Angangşi (Ek Veri 12) Amur benzeri ataların yüksek bir oranını gösterirken Batı Liao Neolitik darı çiftçileri, zamanla Sarı Nehir genomuna doğru kademeli geçiş[12]ile önemli bir orandaAmur benzeri bir ataya sahip olduklarını gösterir. Batı Liao Nehri'nde erken Neolitik genomlardan yoksun olsak da bu nedenle Amur benzeri ataların, Baykal, Amur, Primorye, güneydoğu bozkır ve Batı Liao'yu kapsayan yerli Neolitik öncesi (veya geç Paleolitik) avcı-toplayıcıların orijinal genetik profilini temsil etmesi muhtemeldir.Bu, Moğolistan ve Amur'dan gelen antik genomlarda Sarı Nehir etkisinin yokluğunun Transavrasya dil ailesinin Batı Liao genetik korelasyonunu desteklemediği sonucuna varan yakın tarihli bir genetik çalışmayla[13] çelişmektedir.

PCA (Genişletilmiş Veriler Şek. 8-10) Moğolistan'dan gelen Neolitik bireylerin, batı Avrasya'dan Bronzdan Orta Çağ'a kadar geniş gen akışı ile yüksek Amur benzeri soy içermesi için genel bir eğilim göstermektedir[37].Oysa Türkçe konuşan Hunlar[38], Eski Uygurlar ve Türkler son derece dağınıktır. Moğolca konuşan[39] Demir Çağı Siyenpileri, Amur kümesine Şiveyler, Cücenler, Hıtaylar ve Antik Çağ ve Orta Moğol Hanlığından daha yakındır.

MAKALE

Şekil.3|Eski genomların mekânsal-zamansal dağılımı ve karışımı.a,Zaman ve mekanda bulunan eski genomlar. Detaylı gösterge için bakınız genişletilmiş bilgi görsel 4. **B,** Bu çalışmadan 20 önemli antik nüfusun QpAdm proksimal katkı modellemesi. X ekseni, y

eksenindeki hedef nüfuslar için soy oranı tahminlerini gösterir; hata çubukları, 5 cM blok çakma ile tahmin edilen ± 1 s.e.m. aralığını temsil eder.

Amur ile ilgili ataların izi Japonca ve Korece[13] konuşanlara kadar izi sürülebildiğinden, tüm Transavrasya dili konuşanlar tarafından ortak olan özgün genetik bileşen gibi görünmektedir.Eski Kore genomlarını analiz ederek Jomon soyunun Yarımada'da(Peninsula) 6000 GÖ (Şekil 3b, Ek Veri 13) mevcut olduğunu bulduk (Ek Veri 12).

ProksimalqpAdm modellemesi (Ek Veri 13) şunu önerir: Neolitik Ando tamamen Hongşan ile ilgili bir atadan türetilebilirken, Yŏndaedo'nun yalnızca sınırlı ayrımı olmasına rağmenJomon'un yüksek oranda Hongşan soyuna sahip bir karışımıYŏndaedo ve Çanghang olarak modellenebilir.Kore'nin güney yakasındaki Yokçido yaklaşık %95 Jomon soyu içerir. Genetik analizimiz Bronz Çağı Taecungni için olası Doğu Asya ataları arasında ayrım yapamasa da Tunç Çağı tarihi göz önüne alındığında, en iyi Üst Şiaciadian olarak modellenebilir; olası bir minör Jomon katkısı istatistiksel olarak önemli değildir (P = 0.228; Ek Veri 16).Bu nedenle, günümüz Korelilerinde göz ardı edilebilir bir Jomon katkısı ile gösterildiği gibi, Neolitik Korelilerde (%0-95) Jomon soyunun heterojen bir varlığını ve zaman içinde nihai olarak ortadan kalktığını gözlemliyoruz. Genetik verilerimizin şu anda sınırlı örneklem büyüklüğü ve kapsama alanı nedeniyle bu hipotezi test etme çözünürlüğü olmasa da Taecungni'de önemli bir Jomon bileşeninin olmaması, günümüz Korelileriyle bağlantılı saptanabilir bir Jomon atası olmayan erken nüfusların, pirinç çiftçiliği ile Kore yarımadasına göç ettiğini ve Neolitik nüfusları bir miktar Jomon katkısı ile değiştirdiğini gösterir. Bu nedenle, çiftçiliğin Kore'ye yayılmasını, Hongşan tarafından Neolitik darı çiftçiliğinin tanıtımı için ve Yukarı Şiaciadian tarafından Bronz Çağı'nda pirinç tarımının eklenmesi için modellenen farklı Amur ve Sarı Nehir gen akışı dalgalarıyla ilişkilendiriyoruz.

Yayoi çiftçilerinden alınan genomların analiz edilmesi (Ek Veri 12), Taecungni gibi onların da Jomon ataları, Bronz Çağı Üst Şiaciadian ataları ile karıştırılmış yerliler olarak modellenebileceğini bulduk. Sonuçlarımız, Bronz Çağında Kore'den Japonya'ya yoğun göçü destekliyor.

Miyako Adası'ndan gelen Nagaoka genomları (Ek Veriler 12), bildiğimiz kadarıyla, Ryukyus'tan gelen ilk genom çapında verileri temsil eder.Holosen nüfuslarının Tayvan'dan[40] güney Ryukyusa ulaştığı önceki bulguların aksine, sonuçlarımız tarih öncesi Hagabaka nüfusunun kuzeydeki Jomon kültürlerinden kaynaklandığını göstermektedir (Genişletilmiş

Veriler Şek. 7). Erken modern dönemden önce, Jomon'danYayoi benzeri ataya genetik geçiş, tarımın ve Ryukyan dillerinin bu bölgeye geç gelişini yansıtıyor.

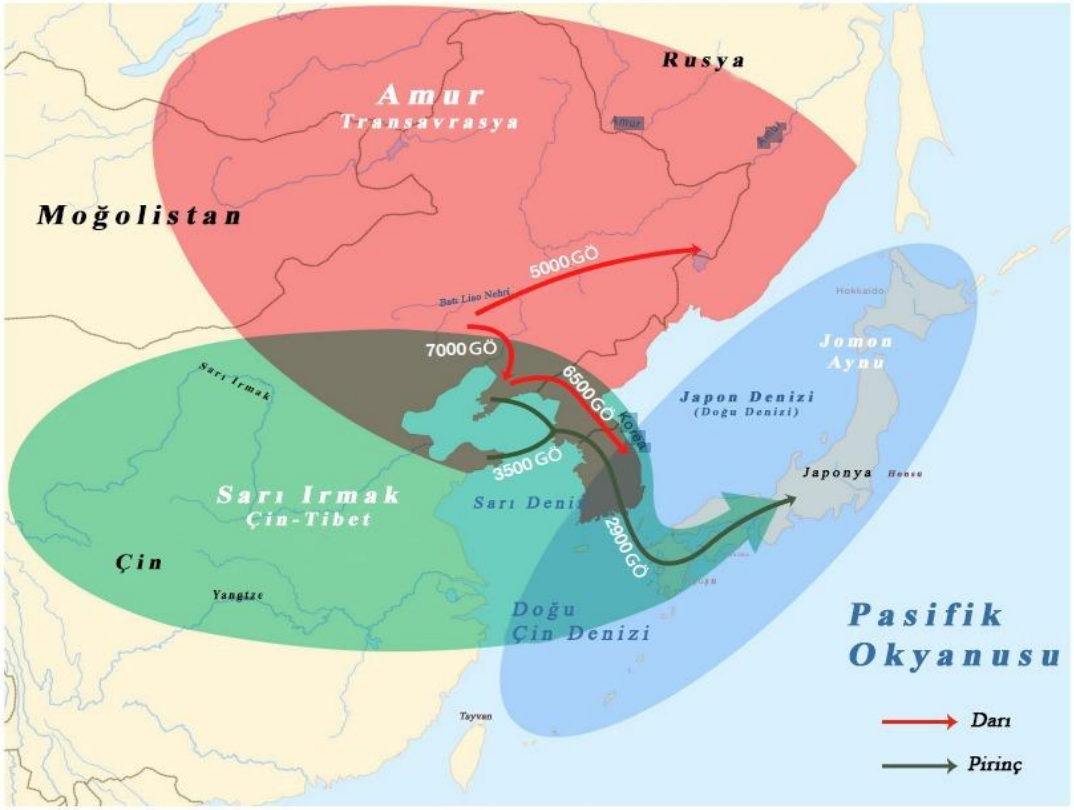
Tartışma

Dilsel, arkeolojik ve genetik kanıtların üçgenleştirilmesi, Transavrasya dillerinin kökenlerinin, Neolitik Kuzeydoğu Asya'daki darı yetiştiriciliğinin başlangıcına ve erken Amur gen havuzuna kadar izlenebileceğini göstermektedir. Bu dillerin yayılması, tarımın ve genlerin dağılmasını yansıtan iki ana aşamayı içeriyordu (Şek. 4). Transavrasya ailesindeki birincil bölünmelerle temsil edilen ilk aşama, Amur ile ilişkili genlerle ilişkili darı çiftçilerinin Batı Liao Nehri'nden bitişik bölgelere yayıldığı Erken–Orta Neolitik'e kadar uzanır. Beş kardeş dal arasındaki dilsel temaslarla temsil edilen ikinci aşama, önemli Amur atalarına sahip darı çiftçilerinin Sarı Nehir, Batı Avrasya ve Jomon nüfuslarıyla yavaş yavaş karıştığı ve pirincin de dahilbatı Avrasya bitkileri ve hayvancılık dahil tarımsal paketi genişlettiği Geç Neolitik, Tunç ve Demir Çağlarından kalmadır.

Mekân-zamansal ve geçim kalıplarını birleştirdiğimizde üç disiplin arasındaki bariz bağlantıları buluyoruz (Ek Veri 26).BatıLiao bölgesinde dokuzuncu bin yıl civarında darı ekiminin başlaması, önemli Amur-bağlı atalarla ilişkilendirilebilir ve ataların Transavrasya konuşma topluluğu ile zamanı ve mekanı örtüşebilir.

8000 GÖ[41,42] olarak tahmin edilen Çin-Tibet ailesi ile Yukarı ve Orta Sarı Nehir'den[13,14] gelen Neolitik çiftçiler arasındaki yakın tarihli ilişkilere uygun olarak, bulgularımız Kuzeydoğu Asya'daki iki büyük dil ailesinin kökenleri arasında bağlantı kuruyor: Sarı Nehrindeki Çin-Tibet ve Batı Liao Nehrindeki Transavrasya. Antik Transavrasya dilinde ve genlerinde Sarı Nehir etkisine dair kanıt eksikliği, arkeobotaniğin[28] de bahsi geçen çok merkezli darı tarımı önerisiyle tutarlıdır.

Darı evcilleştirmesinin dokuzuncu ila yedinci bin yıllık GÖ'deki ilk aşamalarına nüfus artışı eşlik etmesi (Genişletilmiş Veri Şekil 3), Batı Liao bölgesinde çevresel veya sosyal olarak ayrılmış alt grupların oluşumuna ve Altay ve Japon-Korece konuşanlar arasındaki bağlantının kopmasına yol açıyor.

Şekil.4|Kuzeydoğu Asya'da dilsel, tarımsal ve genetik yayılımların entegrasyonu. Amur soyu kırmızı, Sarı Nehir soyu yeşil ve Jomon soyu mavi olarak işaretlenmiştir. Kırmızı oklar, Neolitik dönemde darı çiftçilerinin doğuya göçlerini göstermekte ve belirtilen bölgelere Korece ve Tunguzca dillerini getirmektedir. Yeşil oklar, Geç Neolitik ve Tunç Çağı'nda pirinç tarımının entegrasyonunu işaret ederek Japon dilini Kore üzerinden Japonya'ya getiriyor.

Altıncı bin yılın ortalarına doğru, bu çiftçilerden bazıları doğuya, Sarı Deniz'in etrafından Kore' ye vePrimorye'ye doğru kuzeydoğuya göç etmeye, bu bölgelere Korece ve Tunguz dillerini, Primorye'yeBatı Liao bölgesinden ilave Amur soylarını, Kore'ye ise karışık Amur-Sarı Nehir soylarını getirmeye başlamışlardır.Yeni analiz edilen Kore genomlarımızJaponya dışındaki Jomon ile ilgili soyların varlığına ve bunlarla karıştığına tanıklık etmesi açısından dikkate değerdir.

Geç Tunç Çağı boyunca, Avrasya bozkırında büyük bir kültürel değişim yaşandı ve bu da Batı Liao bölgesinden ve Doğu bozkırından gelen popülasyonların batı Avrasya genetik soylarıyla melezlenmesiyle sonuçlandı. Dilbilimsel olarak bu etkileşim, özellikle buğday ve arpa çiftçiliği, hayvancılık, mandıracılık ve at kullanımı ile ilgili olarak, Ön-Moğolca ve Ön-Türkçe konuşanlar tarafından agropastoral terminolojinin ödünç alınmasında gösterilmektedir.

Liaodong-Şandong bölgesinden çiftçiler, darı tarımına pirinç, arpa ve buğday ekleyerek 3300 GÖ civarında Kore yarımadasına taşındılar. Bu göç, Kore' den Bronz Çağı örneğimizde Yukarı Şiaciadian olarak modellenen genetik bileşenle uyumludur ve Japon ve Kore dilleri arasındaki erken ödünçlemelere yansır.Arkeolojik olarak, özellikle Yukarı Şiaciadian maddi kültürüyle sınırlı olmaksızın daha büyük Liaodong-Şandong bölgesindeki tarımla ilişkilendirilebilir.

Bu tarımsal paket, üçüncü milenyum GÖ' de Kyuşu'ya taşındı ve tam ölçekli çiftçiliğe geçişi, Jomon'danYayoi kökenine genetik bir geçişi ve Japonca' ya dilsel bir geçişi tetikledi.GüneyRyukyus'dakiNagabaka'dan benzersiz örnekler ekleyerek, Transavrasya dünyasının sınırlarına kadar tarım/dil dağılımını izledik.Jomon atalarının MiyakoAdası kadar güneye uzandığını gösteren bulgularımız, Tayvan'dan kuzeye doğru genişleyen Avustralavrasya gruplarının daha önceki fikirlerini çürütüyor. Bulgularımız, Kore, Yokçido'da keşfedilen Jomonprofili ile, Jomon genomlarının ve materyal kültürünün her zaman örtüşmediğini gösteriyor.

Araştırmamız, antik DNA'dan yeni kanıtlar geliştirerek, Japon ve Kore nüfuslarının Batı Liao Nehri atalarına sahip olduğuna dair son bulguları doğrularken, Transavrasya dil ailesinin[13] genetik bir karşılığı olmadığına dair önceki iddialarla çelişiyor.

Daha önce yapılan bazı araştırmaların Transavrasya bölgesini tarım bölgesinin[20] dışında görmesine rağmen, bulgularımız çiftçilik/dil dağılımı hipotezinin Avrasya nüfus dağılımlarını[21] anlamak için hala geçerli bir model olduğunu göstermektedir.

Dilbilimi, arkeoloji ve genetik üçgenlemesi, pastoralist ve tarımsal hipotezleri pastoralist ve tarımsal hipotezler arasındaki rekabeti çözüyor ve Transavrasya dillerini konuşanların erken yayılmasının tarım tarafından yönlendirildiği sonucuna varıyor.

Çevrimiçi içerik

Herhangi bir yöntem, ek referanslar, Nature Research raporlama özetleri, kaynak veriler, genişletilmiş veriler, ek bilgiler, teşekkür, meslektaş incelemesi bilgileri; yazar katkılarının ayrıntıları ve rekabet eden çıkarlar ve veri ve kod kullanılabilirliği bildirimleri https://doi.org/10.1038/s41586-021-04108-8 adresinde bulunabilir.

1. Starostin, S., Dybo, A. & Mudrak, O. *Etymological Dictionary of the Altaic Languages*Vol. I– III (Brill, 2003).

2. Blažek, V. *Altaic Languages. History of Research, Survey, Classification and a Sketch ofComparative Grammar* (Masaryk Univ. Press, 2019).

3. Robbeets, M. in *The Oxford Guide to the Transeurasian Languages* (eds Robbeets, M. &Savelyev, A.) 772–783 (Oxford Univ. Press, 2020).

4. Mallory, J., Dybo, A. & Balanovsky, O. The impact of genetics research on archaeology andlinguistics in Eurasia. *Russ. J. Genet.* 55, 1472–1487 (2019).

5. Bellwood, P. & Renfrew, C. (eds) *Examining the Farming/Language Dispersal Hypothesis*(McDonald Institute for Archaeological Research, 2002).

6. Menges, K. Dravidian and Altaic. *Anthropos* 72, 129–179 (1977).

7. Miller, R. A. Archaeological light on Japanese linguistic origins. *Asian Pac. Quart. Soc.Cult. Affairs* 22, 1–26 (1990).

8. Dybo, A. Language and archeology: some methodological problems. 1. Indo-Europeanand Altaic landscapes. *J. Language Relationship* 9, 69–92 (2013).

9. Haak, W. et al. Massive migration from the steppe was a source for Indo-Europeanlanguages in Europe. *Nature* 522, 207–211 (2015).

10. Allentoft, M. et al. Population genomics of Bronze Age Eurasia. *Nature* 522, 167–172(2015).

11. Damgaard, P. et al. The first horse herders and the impact of early Bronze Age steppeexpansions into Asia. *Science* 360, eaar7711 (2018).

12. Ning, C. et al. Ancient genomes from northern China suggest links between subsistencechanges and human migration. *Nat. Commun.* 11, 2700 (2020).

13. Wang, C. C. et al. Genomic insights into the formation of human populations in East Asia.*Nature* 591, 413–419 (2021).

14. Yang, M. A. et al. Ancient DNA indicates human population shifts and admixture innorthern and southern China. *Science* 369, 282–288 (2020).

15. Francis-Ratte, A. & Unger, J. M. in *The Oxford Guide to the Transeurasian Languages*(edsRobbeets, M. & Savelyev, A.) 705–714 (Oxford Univ. Press, 2020).

16. Anderson, G. in *The Oxford Guide to the Transeurasian Languages* (eds Robbeets, M. &Savelyev, A.) 715–725 (Oxford Univ. Press, 2020).

17. Vajda, E. in *The Oxford Guide to the Transeurasian Languages* (eds Robbeets, M. &Savelyev, A.) 726–734 (Oxford Univ. Press, 2020).

18. Robbeets, M. *Is Japanese related to Korean, Tungusic, Mongolic and Turkic?* (Harrassowitz,2005).

19. Robbeets, M. *Diachrony of Verb Morphology: Japanese and the Transeurasian languages(Vol. 291 in Trends in Linguistics. Studies and Monographs)* (Mouton de Gruyter, 2015).

20. Heggarty, P. & Beresford-Jones, D. in *Encyclopedia of Global Archaeology* (ed. Smith, C.)1–9 (Springer, 2014).

21. Bellwood, P. *First Farmers: The Origins of Agricultural Societies* (Blackwell, 2005).

22. Starostin, S. in *Past Human Migrations in East Asia: Matching Archaeology*, *Linguistics andGenetics* (eds Sanchez-Mazas, A. et al.) 254–262 (Routledge, 2008).

23. Ramstedt, G. J. A Comparison of the Altaic Languages with Japanese. *Trans. Asiatic Soc.Japan Second Ser.* 7, 41–54 (1924).

24. Kæmpfer, E. *De Beschryving van Japan, benevens eene Beschryving van het KoningrykSiam* (Balthasar Lakeman, 1729).

25. Crawford, G. W. in *Handbook of East and Southeast Asian Archaeology* (eds Habu, J., Lape,P.V.& Olsen, J.W.) 421–435 (Springer, 2018).

26. Stevens, C. & Fuller, D. The spread of agriculture in eastern Asia: archaeological bases forhypothetical farmer/language dispersals. *Lang. Dyn. Chang.* 7, 152–186 (2017).

27. Leipe, C. et al. Discontinuous spread of millet agriculture in eastern Asia and prehistoricpopulation dynamics. *Sci. Adv.* 5, eaax6225 (2019).

28. Stevens, C. et al. A model for the domestication of *Panicum miliaceum* (common, prosoor broomcorn millet) in China. *Veget. Hist. Archaeobot.* 30, 21–33 (2021).

29. Shelach-Lavi, G. et al. Sedentism and plant cultivation in northeast China emerged duringaffluent conditions. *PLoS ONE* 14, e0218751 (2019).

30. Lee, G. A. in *Handbook of East and Southeast Asian Archaeology* (eds Habu, J., Lape, P. &Olsen, J.) 451–481 (Springer, 2017).

31. Li, T. et al. Millet agriculture dispersed from Northeast China to the Russian Far East:integrating archaeology, genetics and linguistics. *Archaeol. Res. Asia* 22, 100177(2020).

32. Nelson, S. M. et al. Tracing population movements in ancient East Asia through thelinguistics and archaeology of textile production. *Evol. Hum. Sci.* 2, e5 (2020).

33. Hudson, M. J. *Ruins of Identity: Ethnogenesis in the Japanese Islands* (Univ. Hawai'i Press,1999).

34. Qin, L. & Fuller D. Q. *in Prehistoric Maritime Cultures and Seafaring* (eds Wu, C. &Rolett,B.) 159–191 (Springer, 2019).

35. Hosner, D. et al. Spatiotemporal distribution patterns of archaeological sites in Chinaduring the Neolithic and Bronze Age: an overview. *Holocene* 26, 1576–1593 (2016).

36. Hudson, M. J. & Robbeets, M. Archaeolinguistic evidence for the farming/languagedispersal of Koreanic. *Evol. Hum. Sci.* 2, e52 (2020).

37. Jeong, C. et al. A dynamic 6,000-year genetic history of Eurasia's Eastern Steppe. *Cell*183, 890–904 (2020).

38. Savelyev, A. & Jeong, C. Early nomads of the Eastern Steppe and their tentativeconnections in the West. *Evol. Human Sci.* 2, e20 (2020).

39. Janhunen, J. in *The Mongolic languages* (ed. Janhunen, J.) 1–29 (Routledge, 2003).

40. Hudson, M. J. in *New Perspectives in Southeast Asian and Pacific Prehistory* (eds Piper, P.,H. Matsumura, H. & Bulbeck, D.) 189–199 (ANU Press, 2017).

41. Sagart, L. et al. Dated language phylogenies shed light on the ancestry of Sino-Tibetan.*Proc. Natl Acad. Sci. USA* 116, 10317–10322 (2019).

42. Zhang, H. et al. Dated phylogeny suggests early Neolithic origin of SinoTibetanlanguages. *Sci. Rep.* 10, 20792 (2020).

Yayıncının notu Springer Nature, yayınlanan haritalardaki ve kurumsal bağlantılardaki yargı iddiaları konusunda tarafsız kalır.

Açık erişim Bu makale, orijinal yazar(lar)a ve kaynağa uygun bir şekilde atıfta bulunduğunuz ve bir Creative Commons lisansına bağlantı verin ve değişiklik yapılıp yapılmadığını belirtin. Bu makaledeki görseller veya diğer üçüncü şahıs materyalleri, materyalin kredi limitinde aksi

belirtilmedikçe, makalenin Creative Commons lisansına dahildir. Materyal, makalenin Creative Commons lisansında yer almıyorsa ve kullanım amacınıza yasal düzenleme izin vermiyorsa veya izin verilen kullanımı aşarsa, doğrudan telif hakkı sahibinden izin almanız gerekir. Bu lisansın bir kopyasını görüntülemek için http://creativecommons.org/ licenses/by/4.0/adresini ziyaret edin.

© Yazar(lar) 2021

Metotlar

Dilbilim

Bayesfilogenetiği. Bayes çıkarımını kullanan bir filogenetik türüdür, sözlük arama ve saha çalışmasının bir kombinasyonunu kullanarak, çağdaş ve tarihi çeşitler de dahil olmak üzere 98 Transavrasya dili için 254 temel kelime kavramını temsil eden 3.193 veri noktasından oluşan karşılaştırmalı bir veri kümesi derledik (Ek Veri 1). Bu kavramlar, Leipzig-Jakarta'nın birleşmesine dayanmaktadır. 200 (ref. [43]) ve Jena 200 (ref. [44]) listeleri (Ek Veri 2). Dahil edilen Türkçe ve Tunguzca için temel sözcük dağarcığı, yakın zamanda yayınlanan veri kümelerinin [45,46] yeniden gözden geçirilmesine dayanmaktadır. Aynı kökten kodlama, Ek Veri 2'de sunulan Transavrasya dilleri arasında temel kelime etimolojileri ve sağlam yazışmaların bir envanteri ile desteklenir.

İkili veri[47] olarak kodlanmış aynı kökenliler ile bir Bayesfilogenetik analizi gerçekleştirdik. Veriler en az bir soydaş bulunabilecek şekilde toplandığından, tamamı sıfır olan hiçbir yerleşim yerinin bulunmadığı belirlendi. Bunu karşılamak için tespit düzeltmesi uygulandı[47].

Ağaç dalları boyunca aynı kökenlilerin evrimsel sürecini yöneten aşağıdaki ikame modellerini düşündük: sabit bir mutasyon oranı varsayan sürekli zamanlı Markov zinciri (CTMC); bu iki durum arasında geçiş yapan model ile yavaş ve hızlı bir mutasyon oranı varsayan kovaryon; ve bir soydaşın yalnızca bir kez ortaya çıkabileceği, ancak birçok kez kaybolabileceği gibi Dollo yasasına dayanan sözde Dollo kovaryon modeli. Ayrıntılı açıklamaları CTMC ve kovaryon modelleri[47] ve sözde Dollokovaryon modeli[48] literatürde mevcuttur. Farklı kelimelerin evrim oranları arasındaki varyasyonu yakalamak için, tüm modellerde her anlam sınıfının kendi göreli hızına sahip olduğunu varsayıyoruz.

Dil ortalama olarak sabit bir hızla gelişse de oranların bir ağaçtaki dallar arasında önemli ölçüde değişebileceğini görüyoruz[47,48]. Bu tür bir varyasyon[49], oranların log-normal olarak dağıldığını varsayarsak ilişkisiz gevşetme kullanılarak yakalanabilir.

Bir doğum ölüm modeli dil oluşturma işleminin üretimsel sürecini tanımlamak için kullanılır. Veriler, geçerli dillerin atası olabilecek eski dilleri içerdiğinden, ağaçtaki atalara ait düğümlere izin veririz. Bu tür atalara izin veren fosilleşmiş bir doğum ölüm modeli[50] düğümler, ağaçta önceki gibi kullanılır. Dil ailesi düğüm yaşları yaş geçmişlerine göre bilgilendirildi (Japon 2100 GÖ ± 175, Kore 800 GÖ ± 175, Türk 2100 GÖ± 175, Moğol 750 GÖ ± 50, Tunguz 1900 GÖ ± 275). Bu kalibrasyonlar önerilen kronolojik tahminlerle dil bilimsel literatürde desteklenir. Bu düğüm yaşı önceliklerinin, kök yaş dağılımındaki belirsizliği biraz azaltmaya yardımcı olduğunu bulduk.

İç içe örnekleme[51] (Ek Veri 18) kullanarak marjinal olasılıkları tahmin ederek farklı modellerin uyumunu karşılaştırdık ve rahat saatli sözde Dollokovaryon modelinin en iyi uyuma sahip olduğu ve rahat saatli kovaryonun bir sonraki en uygun olduğu sonucuna vardık.Her iki model de uyumlu zaman tahminleri üretir, ancak kovaryon tahminleri daha büyük belirsizliğe sahip olma eğilimindedir (yani, daha büyük% 95 HPD aralıklarına sahiptir).CTMC modelinin rahat saatli zaman tahminleri hala uyumludur, ancak daha da geniştir ve daha yüksek bir ortalamaya sahip olma eğilimindedir.

Tümönceki tahminler, uyarlanabilir bağlı Markov zinciri Monte Carlo (MCMC)[53] kullanılarak BEAST v.2.6[52] kullanılarak yapıldı. Çalıştırmak için kullanılan modellerin, önceliklerin, hiper önceliklerin ve ayarların ayrıntılı özellikleri bu modeller BEAST XML dosyalarında bulunabilir (Ek Veriler 19).Bayes analizimizin sonuçları, Transavrasya dillerinin tarihli bir filogenetik ağacı olarak görselleştirilmiştir (Ek Veriler 24).

Bayesfilocoğrafyası. İnsanların Avrasya'ya dağılmasının rastgele bir yürüyüş olarak tanımlanabileceğini ve bunu yakalamanın en iyi yolunun bir küre[54]üzerindeki yayılmanın olduğunu varsaydık. Böyle bir modelle kökenleri bulmadaki belirsizlik hakkında bir izlenim elde etmek için, sözcüksel analizden arka ağaç kümesini kullanarak post hoc bir analiz yaptık. MCMC aracılığıyla coğrafi parametreleri tahmin ederken uçlara nokta konumları ve arkadan rastgele örneklenmiş ağaçlar atadık. Bu nispeten kısıtlı kurulumda bile, kök konumundaki belirsizlik farklı coğrafi köken hipotezlerini ayırt etmemize izin verir. Analizimizin sonuçları bir harita üzerinde sunulmuştur (Ek Veri 3). Bayesfilocoğrafyasınınbirtakım sınırlamalarla mücadele etmesi gerektiğinden[55,56], Transavrasya ailesinin kök ve düğümlerinin anavatanları için dengeli bir konuma ulaşmak için dilsel paleontoloji ve çeşitlilik hotspot ilkesi gibi diğer anavatan tespit yöntemleriyle tamamladık (Ek Veriler 4).

Dilbilimsel paleontoloji. Her Transavrasya alt ailesi için karşılaştırmalı agropastoral sözlükler derledik: Türkçe (Ek Veri 5a), Moğolca (Ek Veri 5b), Tunguzca (Ek Veri 5c),

Korece (Ek Veri 5d) ve Japonca (Ek Veri 5e). Bir dilin sahipsiz bir atadan kalma durumunu, daha sonraki bir dönemden elde edilebilecek verilerin kanıtı üzerine, karşılık gelen kelimelere çıkarmak için bir prosedür olan dilsel yeniden yapılandırmayı uyguladık (Ek Veriler 5).

Devralınan ve ödünç alınan yazışmaları ayırt etme kümeler, sesbilim, anlambilime dayalı standart ölçütler kullandık, ek Veriler 5'te belirtildiği gibi, söz konusu kelimenin morfolojisi ve dağılımı. Veri setimizi kalıtsal ve ödünç alınan geçimlik kelime dağarcığına bölerek, her kategori için kendine özgü mekânsal-zamansal ve kültürel kalıpları belirledik (Ek Veriler 5).

Dilbilimsel yeniden yapılanmalarımızı arkeolojiden bu kelimeleri kullanan eski konuşma topluluklarının kültürü hakkındaki bilgilerle ilişkilendirerek insan tarih öncesini incelememizi sağlayan tarihsel karşılaştırmalı bir yöntem olan geçim sözlüğümüze dilbilimsel paleontoloji uyguladık. Bu şekilde, Neolitik ve Tunç Çağı'ndaki farklı Transavrasya ön-dillerinin konuşmacıları için mevcut geçim stratejileri hakkında çıkarımlar yaptık (Ek Veriler 5) ve ilgili eski konuşma topluluklarının anavatanı için makul bir yer belirledik (Ek Veriler 4).

Çeşitlilik etkin nokta prensibi. Katılan eski konuşma topluluklarının yerini tahmin etmek için, Bayesfilocoğrafyası ve dilsel paleontolojiyi çeşitlilik etkin nokta prensibi ile birleştirdik. İlke, dil ailesinin anavatanının en büyük çeşitliliğe ve en derin alt gruplarına göre en yakın olduğu varsayımına dayanmaktadır. Bu alanları harita üzerinde konumlandırdık ve belirli bir ön-dilin çeşitlenmeye başladığı alanın bir yaklaşımı olarak aldık (Ek Veriler 4). Bu yöntemin bazı sınırlamaları olmasına rağmen (Ek Veri 4), burada tartışılan anavatan konumu için diğer tekniklerle birleştirildiğinde, bize eski bir dil topluluğunun konumu hakkında makul derecede doğru bir tahmin sağlayabilir.

Arkeoloji

Arkeolojik veritabanı. Batı Liao nehri havzası (36), Amur (Cilin, Heilongciang ve iç Liaoning) (32), Primorye (4), Liaodong yarımadası (37), doğu bozkırlarından 255 Neolitik–Tunç Çağı arkeolojik alanı veya evresi için 172 kültürel özellik puanladık. (1), Şandong yarımadası (4), Sarı Nehir havzası (2), Kore yarımadası (58) ve Japon adaları (85).

Birkaç önemli kültürel aşamaya sahip yerleşim yerleri ayrı ayrı puanlandı. Yerler 8400–1700 GÖ'den kalmadır ve Erken Neolitik'ten Bronz Çağı'na kadar olan dönemleri içerir. Kuzeydoğu Çin'de yaş, Orta Neolitik Çağ'da Zaisanovka kültürü Primorye, Orta-Geç Neolitik Çulmun ve Tunç Çağı Mumun Kore'deki kültürler ve Geç Neolitik-Bronz Çağı Son Jomon ve Batı Japonya'daki Yayoi kültürleri. Puanlanan kültürel özellik kategorileri şunları

içeriyordu seramik (70), taş aletler (38), binalar (9), bitki ve hayvan kalıntılar (26), kabuk ve kemik eserleri (17) ve mezarlar (12). Puanlanan özelliklerin tanımları Ek Veri 6'da (sayfa 2) bulunur ve puanlama yöntemlerinin daha fazla tartışılması Ek Veri 7'de bulunabilir. Yayınlanan site raporları veya diğer literatürlerin ardından tüm özellikler mevcut (1) veya yok (0) olarak puanlandı.

Veri tabanı, dağıtımdaki değişiklikleri analiz etmek için kullanıldı. Özellikle Neolitik ve Tunç Çağı eserleri ile ilgili olarak zaman içinde kuzeydoğu Asya'da tarım sistemlerinin yayılması (Ek Veri 7).

Ayrıca arkeolojik veri tabanımızdaki kültürel veriler Bayesfilogenetik yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir. Arkeolojik verilerle büyük miktarda filogenetik çalışma var[57], bazıları parsimoniye-dayalı[58], diğerleri mesafeye-dayalı[59]. Bayesci yaklaşımların yararı, model tabanlı olmaları, olasılık teorisinde tüm tahminler etrafındaki belirsizliği tahmin etmemize izin veren sağlam resmi matematiksel temellere sahip olmaları ve çeşitli kaynaklardan (eş kökenli ve coğrafi veriler gibi) gelen verilerin olasılık teorisine dayalı tek bir yerde analizde entegrasyonuna izin vermeleridir. BEAST, özellikle köklü zaman ağaçlarını ve zaman tahminlerinin belirsizliğini çıkarmayı amaçlamaktadır, bu da onu köklenmemiş ağaçları hedef alan diğer Bayes paketlerinden ayırmaktadır. Ayrıca, BEAST şu anda diğer paketlerde bulunmayan modelleri, dolayısıyla bu paketin kullanımını desteklemektedir.

Kültürel veriler ikili bir hizalama olarak kodlanmıştır ve sözcüksel verilerle aynı ikame ve saat modellerini uyguladık. Rahat saatli sözde Dollo modeli verilere en iyi şekilde uyar (Ek Veriler 20). Gevşemiş saatin varyasyon katsayısı 1'i aştığından, bu da önemli miktarda varyasyona işaret ettiğinden, analizi 1'de sınırlandırılmış standart sapma ile de çalıştırdık, bu da zaman tahminlerini biraz etkiledi.

Çok sayıda örnekleme tarihi ve eksik kültürlerin sayısındaki belirsizlik, fosilleşmiş doğum ölümünün önceden uygulanmasını zorlaştırdı, bu nedenle bunun yerine[60]esnek Bayesci silüet grafiğini seçtik. Zamanlama bilgileriarkeolojik buluntuların örnekleme tarihlerine dayanmaktadır. Bu bulguların tarihlendirilmesinde belirsizlik olduğundan, MCMC sırasında bu aralıklarda ipucu tarihleri tek tip olarak örneklenmiştir. Önceki arkeolojik çalışmalara[61-63] uygun olarak, 'Şinglongva–Jabaogou–Hongşan've'Yabuli–Primorye' dallarını monofiletik olacak şekilde sınırladık (Ek Veri 8). Tüm analizler, BEAST v.2.6'da[52] uyarlamalı eşleştirilmiş MCMC[53] kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Modeller, öncelikler, hiperönceler ve ayarlarla ilgili ayrıntılar BEAST XML' de bulunabilir (Ek Veri 21). Bayes analizimizin

sonuçları, Kuzeydoğu Asya'daki (Ek Veri 25) arkeolojik kültürlerin filogenetik bir ağacı olarak görselleştirilir ve Ek Veri 8' de yorumlanır.

Arkeobotanikveri tabanı. Arkeolojik özellikler veri tabanına ek olarak, Kuzeydoğu Asya'nın her bölgesinden doğrudan radyokarbon ile tarihlenen en eski mahsul kalıntılarının bir listesini derledik (Ek Veri 9).Bu liste 269 örnek içermektedir (Çin, 82; Primorye,12; Kore, 31; Japonya (Ryukyus hariç), 120; Ryukyu Adaları,24). Bu veri tabanındaki radyokarbon tarihleri, OxCal v.4.4 kullanılarak yeniden kalibre edildi. Bu veri tabanındaki tahılların yayılmasını zaman içinde planlamak için çekirdek yoğunluğu haritalamasını kullandık Ek Veri 7). Veri tabanlarımız, fauna kalıntıları[64,65], dolmenler[66] ve ağırşaklar[67] için yayınlanmış veri kümeleri ile desteklenmiştir.

Genetik

Laboratuvar prosedürleri DNA özütleme ve kütüphane hazırlığı da dahil olmak üzere eski DNA ıslak laboratuvar çalışması, Max Planck İnsanlık Tarihi Bilim Enstitüsündeki (MPI-SHH) özel bir antik DNA temiz oda tesisinde ve Jilin Üniversitesi'ndeki eski bir DNA laboratuvarında yerleşik protokolleri izleyerek[68] gerçekleştirildi. Hem P5 hem de P7 Illuminaadaptörlerinde 8-mer indeks dizileriyle çift sarmallı bir kitaplık oluşturuldu. Jilin'de karakterize edilen Çin'den dört kişi, yeterli bir kapsama alanı elde etmek için 150-bp çift uçlu dizileme tasarımında IlluminaHiSeq X10 cihazında doğrudan çifte-diziledi.Japonya ve Kore' den 33 kişi için seksen üç çift telli kütüphane çifte-dizilimi veya yaklaşık 1,2 milyon bilgilendirici nükleer tek nükleotid polimorfizminde çözünme yakalama yoluyla (SNP'ler)MPI-SHH'de üretildi ve karakterize edildi. Bu kitaplıkların korunmasının ilk taramasından sonra, örneklerden daha fazla endojen DNA elde etmeyi amaçlayan 108 tek zincirli kitaplık daha inşa edildi ve yine bu kitaplıklar doğrudan çifte sıralandı ve yaklaşık 1,2 milyon SNP'de çözelti içinde tutuldu (Ek Veri 17) ve üreticinin protokollerini izleyerek IlluminaHiSeq 4000 platformunda sıralanmıştır.

Dizi veri işleme. Ham sıralama okumaları, EAGER v.1.92.55 programı[69] ile otomatik bir iş akışı tarafından işlendi. Illumina adaptör dizileri, dizileme verilerinden kırpıldı ve örtüşen çiftler AdapterRemoval v.2.2.0[70] ile birleştirildi.BWA v.0.7.12[71] kullanarak birleştirilmiş okumaları minimum 30 bp ile insan referans genomuna (hs37d5; GRCh37 tuzak dizili) eşledik. PCR kopyalarını DeDup v.0.12.2[60] ile kaldırdık. Otopsi DNA hasarının genotipleme

üzerindeki etkisini en aza indirmek için bamUtils v.1.0.13'de[72] trimbam işlevini kullanarak okuma başına UDG olmayan kitaplıklar için 2 bp ve yarım UDG kitaplıkları için 10 bpmaskeledik.Hem temel kalite (Phred ölçeği kalitesi) hem de haritalama kalitesi (Phred ölçeği eşleme kalitesi) ile 30'un üzerinde temizlenmiş okumalar, mpileup işleviyle SAMtools 1.3[60] tarafından biriktirildi. Rastgele haploid çağrı modu altında '1240k' panelinde[73,74]SNP'lere karşı pileupCaller programını (https://github.com/stschiff/sequenceTools) kullanarak sözde diploidgenotipleri aradık. C/T ve G/A SNP'leri için maskelenmiş BAM dosyalarını kullandık; geri kalanı için orijinal maskesiz BAM dosyalarını kullandık.

Referans veri kümeleri. Antik bireylerimizi, biri Affymetrix İnsan Kökenleri Aksiyom Genom Çapında İnsan Kökenleri 1 dizisine ('HumanOrigins'; 593,124 otozomalSNP'ler)[75], '1240k' panel[73] ve 'Illumina'ya dayanan dünya çapındaki üç genotip paneli 'veri seti[76]ile karşılaştırdık. Simons Genom Çeştliliği Panelini[77]ekleyerek bu veri kümelerini genişlettik ve eski genomları yayınladık (Ek Veri 11).

Antik DNA kimlik doğrulaması. Kore ve Japonya'dan yeni yayınlanan antik genomların geçerliliğini doğrulamak için birden fazla kriter uyguladık. İlk olarak, mapDamage v.2.0.6[78]'i kullanarak antik DNA için karakteristik olan ölüm sonrası kimyasal modifikasyonları karakterize ettik. İkinci olarak, Schmutzi v.1.5.1[79] kullanan tüm bireyler için mitokondriyal kirlenme oranlarını tahmin ettik. Üçüncü olarak, ANGSD v.0.910[80]'de uygulanan X kromozomu verileri temelinde erkeklerde nükleer genom bulaşma oranını ölçtük.Erkeklerde X kromozomunun yalnızca tek bir kopyası bulunduğundan, dizileme hatası seviyesinin ötesinde, aynı polimorfik konuma hizalanmış bazlar arasındaki uyumsuzluklar bulaşma kanıtı olarak kabul edilir.Dördüncüsü, PMDtools[81]'de PMD puanı en az 3 olan tek zincirli kitaplıklarda mevcut tüm okumalar ve hasar kısıtlamalı okumalarla potansiyel Batı Avrasya kontaminasyonunu değerlendirdik ve bir Avrasya PCA'daki konumlarını yalnızca tüm okumalar ve hasarlı okumalarla karşılaştırdık. Beşinci olarak, Batı Avrasya kirlenmesini kaynak olarak Sintashta_MLBA veya LBK_EN gibi Batı Avrasya karakteristik gruplarıyla daha fazla karakterize etmek için kişi başına qpAdm[74] uyguladık (ayrıntılar için bkz. Ek Veri 17, 22).

Nüfus yapısı analizi.'HumanOrigins'veri kümesinden ve ' lsqproject: YES' ve 'shrinkmode: YES' seçeneğiyle '1240kIllumina' veri kümesinden 2.077 günümüz Avrasya bireyi kümesini kullanarak smartpca v.16000[82] ile bir PCA gerçekleştirdik. Afrika dış grubundan ayrılmalarından bu yana iki popülasyon arasındaki genetik yakınlığın bir ölçümünü elde

etmek için dış grup-f_3 istatistiklerini[83,84] kullandık. Admixtools31'deki 'f4mode: YES' işleviyle f_4 istatistiklerini hesapladık. Hem f_3 hem de f_4 istatistikleri, admixtools paketinde qp3Pop v.435 ve qpDstat v.755 kullanılarak hesaplandı.

Genetik cinsiyet ayrımı ve tek ebeveynli haplogrup ataması. Eski örneklerimizin moleküler cinsiyetini, X ve Y kromozomu kapsamalarının otozomlara oranını karşılaştırarak belirledik[85].Kadınlar için, X' inotozom kapsamına yaklaşık olarak eşit bir oranı ve 0'lık bir Y oranı bekleriz. Erkekler için, otozomlara kıyasla X ve Y'deki kapsamın kabaca yarısını bekleriz.

qpAdm ile karışım modelleme. Admixtools v.5.1 paketindeki[74]qpWave/qpAdm çerçevesini (qpWave v.410 ve qpAdm v.810) kullanarak bu çalışmada eski bireyleri modelledik. Aşağıdaki 7 popülasyonu ' 1240k' veri setlerinde dış grup (' OG') olarak kullandık: Mbuti, Onge, Iran_N, Villabruna, Karitiana, Naxi ve FunadomariJomon. Bu set bir Afrika dış grubu (Mbuti), Andamanese adalıları (Onge), Tepe GanjDareh bölgesinden (Iran_N) erken Neolitik İranlılar, geç Pleistosen Avrupa avcı-toplayıcıları (Villabruna), Brezilya'dan yerli Karitiana, Tibet-Burman konuşan bir grup içerir. Güney Çin'den (Naxi) ve Japonya'dan eski avcı-toplayıcılardan (FunadomariJomon) (Ek Veri 13, 16).

Üçgenleme

"Üçgenleme"terimi, diğer iki farklı noktadan alınan ölçümlerin yakınsaması ile uzayda tek bir noktayı belirleyen bir seyir tekniğinden ödünç alınmıştır. Nitel araştırmada, üç farklı bilimsel disiplinden gelen kanıtları kullanarak aynı olgunun farklı boyutlarını yakalamak için kullanılan bir yöntemi belirtir. Tartışmada döngüsellikten kaçınmak için, veri toplama, analizler ve sonuçlar, diğer ikisinden bağımsız olarak her bir disiplinin sınırları içinde gerçekleştirilir veya bunlara ulaşılır. Üçgenleştirme sürecinin yalnızca son aşamasında, fenomeni tanımlayan bir dizi değişken karşılaştırılarak üç disiplinin yaptığı çıkarımlar birbiri üzerine haritalanır. Üçgenleştirmenin amacı, üç disiplinden elde edilen kanıtların ne ölçüde birleştiğini değerlendirerek ve araştırılan fenomenler üzerindeki farklı bakış açıları arasındaki korelasyonları, tutarsızlıkları, belirsizlikleri ve olası önyargıları belirleyerek sonuçların güvenilirliğini ve geçerliliğini artırmaktır.

Antropolojideki daha önceki üçgenleme uygulamalarına dayanarak[86], fenomenin daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunmak için dilbilimi, arkeolojiyi ve genetiği entegre ederek yöntemi Transavrasya dillerinin dağılımına uyguladık. Farklı veri kümeleri topladık ve konum, kronoloji, göç dinamikleri, sürekliliğe karşı yayılma ve geçim gibi bir dizi değişkenle ilgili

bağımsız çıkarımlar yapmak için yukarıda açıklanan yöntemleri uyguladık (Ek Veri 26). Her disiplin, doğrudan veya dolaylı kanıtlara dayalı olarak, niteliksel veya niceliksel olsun, kendi alanına dahil olan araçların uygulanması temelinde bu değişkenleri içeren en cimri modeli çıkarmıştır. Tek başına ele alındığında, tek bir disiplin tek başına çiftçilik/dil dağılımları hakkındaki soruyu kesin olarak çözemez, ancak üç disiplin birlikte alındığında bu senaryonun güvenilirliğini ve geçerliliğini arttırır. Üç disiplin tarafından sunulan kanıtları hizalayarak, Transavrasya göçü hakkında, üç disiplinin her birinin bize tek tek sağlayabileceğinden daha dengeli ve daha zengin bir anlayış kazandık.

Raporlama özeti

Araştırma tasarımı hakkında daha fazla bilgi, bu makaleyle bağlantılı Doğa Araştırma Raporlama Özetinde mevcuttur.

Veri kullanılabilirliği

Dilbilimsel ve arkeolojik veri kümelerine Ek Bilgiler aracılığıyla erişilebilir. Kullanım gerektiren dosyalar FigShare'eyüklendi.FigShare'e bağlantılar aşağıdaki gibidir: Ek Veri 3: Transavrasya dillerinin uzaysal-zamansal genişlemesini modelleyen Bayesfilocoğrafik analizi (https://figshare.com/s/b9c67ca3ea47faf51d48); Ek Veri 19: Dilsel veri tabanının analizlerini çalıştırmak için kullanılan modelleri, öncelikleri, hiperönceleri ve ayarları belirten BEAST XML dosyaları (https://figshare.com/s/748bf751fe3ba7752046); Ek Veri 21: Arkeolojik veri tabanının analizlerini çalıştırmak için kullanılan modelleri, öncelikleri, hiperönceleri ve ayarları belirten BEAST XML dosyaları (https://figshare.com/s/99f5aab9a2e43eb2ffd4); Ek Veri 24: Transavrasya dillerinin tarihli Bayesfilogenisi (https://figshare.com/s/709f239fa45982911b87); ve Ek Veri 25: Arkeolojik veri tabanının Bayesfilogenetik analizi (https://figshare.com/s/65615dddc0817bc0184f). İncir ağacı uygulamasının bağlantısı: https://github.com/rambaut/figtree/releases/tag/v1.4.3 Genetik veri kümelerimiz için, bu yazıda bildirilen DNA dizileri Avrupa Nükleotid Arşivinde (ENA) depolanmıştır. Katılım PRJEB46162 altında. '1240k' panelindeki bu çalışmadaki antik bireylerin haploidgenotip verileri aşağıdaki bağlantıdan EIGENSTRAT formatında mevcuttur: https://edmond.mpdl.mpg.de/imeji/collection/59JGAaOpSxRb96Vh

Kod kullanılabilirliği

Okuyucular, Ek Bilgiler aracılığıyla Bayesian dilsel ve kültürel veri kümeleri analizlerimizin altında yatan koda erişebilir. Ek Veriler 19'daki dosyalar dillerle ve Ek Veriler 21'deki

dosyalar kültürlerle ilgilidir. Web bağlantıları şunlardır: Ek Veri 19: Dilsel veri tabanının analizlerini çalıştırmak için kullanılan modelleri, öncelikleri, hiperönceleri ve ayarları belirten BEAST XML dosyaları (https://figshare.com/s/748bf751fe3ba7752046); Ek Veri 21: Arkeolojik veri tabanının analizlerini çalıştırmak için kullanılan modelleri, öncelikleri, hiperönceleri ve ayarları belirten BEASTXML dosyaları (https://figshare.com/s/ 99f5aab9a2e43eb2ffd4).

43. Haspelmath, M. & Tadmor, U. Loanwords in the World's Languages: a Comparative Handbook (Mouton de Gruyter, 2009).

44. Heggarty, P. & Anderson, C. Cognacy in Basic Lexicon (CoBL), https://www.shh.mpg.de/ dlce-research-projects/ie-cor-database (Max Planck Institute for the Science of Human History, 2015).

45. Savelyev, A. & Robbeets, M. Bayesian phylolinguistics infers the internal structure and the time-depth of the Turkic language family. J. Lang. Evol. 39–53 (2019).

46. Oskolskaya, S., Koile, E. & Robbeets, M. A Bayesian approach to the classification of Tungusic languages. Diachronica https://doi.org/10.1075/dia.20010.osk (2021).

47. Bouckaert, R., Bowern, C. & Atkinson, Q. D. The origin and expansion of Pama–Nyungan languages across Australia. Nat. Ecol. Evol. 2, 741–749 (2018).

48. Bouckaert, R. & Robbeets, M. Pseudo Dollo models for the evolution of binary characters along a tree. Preprint at https://doi.org/10.1101/207571 (2018).

49. Drummond, A. J. et al. Relaxed phylogenetics and dating with confidence. PLoS Biol. 4, e88 (2006).

50. Gavryushkina, A. et al. Bayesian inference of sampled ancestor trees for epidemiology and fossil calibration. PLoS Comput. Biol. 10, e1003919 (2014).

51. Maturana, P. M. et al. Model selection and parameter inference in phylogenetics using nested sampling. Syst. Biol. 68, 219–233 (2019).

52. Bouckaert, R. et al. BEAST 2.5: an advanced software platform for Bayesian evolutionary analysis. PLoS Comput. Biol., 15, e1006650 (2019).

53. Mueller, N. F. & Bouckaert, R. Adaptive parallel tempering for BEAST 2. Preprint at https://doi.org/10.1101/603514 (2020).

54. Bouckaert, R. Phylogeography by diffusion on a sphere: whole world phylogeography. PeerJ, 4, e2406 (2016).

55. Wichmann, S. & Rama, T. Testing methods of linguistic homeland detection using synthetic data. Preprint at https://doi.org/10.1101/2020.09.03.280826 (2020).

56. Neureiter, N., Ranacher, P., van Gijn, R., Bickel, B. & Weibel, R. 2021 Can Bayesian phylogeography reconstruct migrations and expansions in linguistic evolution? R. Soc. Open Sci. 8, 201079 (2021).

57. Mace, R., Holden, C. & Shennan, S. The Evolution of Cultural Diversity—a Phylogenetic Approach (UCL Press, 2005).

58. O'Brien, M. J. & Lyman, R. L. Evolutionary archeology: current status and future prospects. Evol. Anthropol. 11, 26–36 (2002).

59. Allaby, R. G., Fuller, D. Q. & Brown, T. A. The genetic expectations of a protracted model for the origins of domesticated crops. Proc. Natl Acad. Sci. USA 105, 13982–13986 (2008).

60. Drummond, A. J. et al. Bayesian coalescent inference of past population dynamics from molecular sequences. Mol. Biol. Evol. 22, 1185–1192 (2005).

61. Shelach, G. & Teng, M. in A Companion to Chinese Archaeology (ed. Underhill, A.) 37–54 (Wiley–Blackwell, 2013).

62. Miyamoto, K. The initial spread of early agriculture into Northeast Asia. Asian Archaeol. 3, 11–26 (2014).

63. Li, T., Ning, C., Zhushchikhovskaya, I. S., Hudson, M. J. & Robbeets, M. Millet agriculture dispersed from Northeast China to the Russian Far East: integrating archaeology, genetics and linguistics. Archaeol. Res. Asia 22, e100177 (2020).

64. Kōmoto, M. in A Study on the Environmental Change and Adaptation System in Prehistoric Northeast Asia (ed. Kōmoto, M.) 8–34 (Kumamoto Univ., 2007).

65. An, S. (ed.) Nongŏbŭi kogohak (Sahoep'yŏngnon, 2013).

66. Nishitani, T. (ed.) Higashi Ajia ni okeru shisekibo no sōgōteki kenkyū (Kyushu Univ., 1997).

67. Furusawa, Y. in A Study on the Environmental Change and Adaptation System in Prehistoric Northeast Asia (ed. Kōmoto, M.) 86–109 (Kumamoto Univ., 2007).

68. Dabney, J. et al. Complete mitochondrial genome sequence of a Middle Pleistocene cave bear reconstructed from ultrashort DNA fragments. Proc. Natl Acad. Sci. USA 110, 15758–15763 (2013).

69. Peltzer, A., Herbig, A. & Krause, J. EAGER: efficient ancient genome reconstruction. Genome Biol. 17, 60 (2016).

70. Schubert, M., Lindgreen, S. & Orlando, L. AdapterRemoval v2: rapid adapter trimming, identification, and read merging. BMC Res. Notes 9, 88 (2016).

71. Li, H. et al. The Sequence Alignment/Map format and SAMtools. Bioinformatics 25, 2078–2079 (2009).

72. Jun, G. et al. An efficient and scalable analysis framework for variant extraction and refinement from population-scale DNA sequence data. Genome Res. 25, 918–925 (2015).

73. Mathieson, I. et al. Genome-wide patterns of selection in 230 ancient Eurasians. Nature 528, 499–503 (2015).

74. Haak, W. et al. Massive migration from the steppe was a source for Indo-European languages in Europe. Nature 522, 207–211 (2015).

75. Jeong, C. et al. The genetic history of admixture across inner Eurasia. Nat. Ecol. Evol. 3, 966–976 (2019).

76. Jeong, C. et al. Bronze Age population dynamics and the rise of dairy pastoralism on the eastern Eurasian steppe. Proc. Natl Acad. Sci. USA 115, E11248–E11255 (2018).

77. Mallick, S. et al. The Simons Genome Diversity Project: 300 genomes from 142 diverse populations. Nature 538, 201–206 (2016).

78. Jónsson, H., Ginolhac, A., Schubert, M., Johnson, P. L. F. & Orlando, L. mapDamage2.0: fast approximate Bayesian estimates of ancient DNA damage parameters. Bioinformatics 29, 1682–1684 (2013).

79. Renaud, G., Slon, V., Duggan, A. T. & Kelso, J. Schmutzi: estimation of contamination and endogenous mitochondrial consensus calling for ancient DNA. Genome Biol. 16, 224 (2015).

80. Korneliussen, T. S., Albrechtsen, A. & Nielsen, R. ANGSD: analysis of next generation sequencing data. BMC Bioinformatics 15, 356 (2014).

81. Skoglund, P. et al. Separating endogenous ancient DNA from modern day contamination in a Siberian Neandertal. Proc. Natl Acad. Sci. USA 111, 2229–2234 (2014).

82. Patterson, N., Price, A. L. & Reich, D. Population structure and eigen analysis. PLoS Genet. 2, e190 (2006).

83. Raghavan, M. et al. Upper Palaeolithic Siberian genome reveals dual ancestry of Native Americans. Nature 505, 87–91 (2014).

84. Patterson, N. et al. Ancient admixture in human history. Genetics 192, 1065–1093 (2012).

85. Fu, Q. et al. An early modern human from Romania with a recent Neanderthal ancestor. Nature 524, 216–219 (2015).

86. Kirch, P. V. & Green, R. Hawaiki, Ancestral Polynesia: An Essay in Historical Anthropology (Cambridge Univ. Press, 2001).

87. Oh, Y., Conte, M., Kang, S., Kim, J. & Hwang, J. Population fluctuation and the adoption of food production in prehistoric Korea: using radiocarbon dates as a proxy for population change. Radiocarbon 59, 1761–1770 (2017).

88. Hosner. D., Wagner, M., Tarasov, P. E., Chen, X. & Leipe, C. Spatiotemporal distribution patterns of archaeological sites in China during the Neolithic and Bronze Age: an overview. Holocene 26, 1576–1593 (2016).

89. Koyama, S. Jomon subsistence and population. SENRI Ethnol. Stud. 2, 1–65 (1978).

Teşekkürler Bu sonuçlara ulaştıran araştırma M.R'nin izniyle Avrupa Birliği'nin Ufku 2020 araştırma ve yenilik programı (646612 numaralı hibe sözleşmesi) altında Avrupa Araştırma Birliği tarafından finanse edilmiştir. R.B. Yeni Zelanda Kraliyet Cemiyeti'nden bir Marsden hibesi 18-UOA-096 tarafından desteklendi. N. Adachi, T. Kakuda, E. Savelyeva, W. Lawrence, S. Wichmann, C. Wang, M. Burri, N. Klyuev, I. Zhushchikhovskaya, M. Byington, H. Miyagi, Y. Vostretsov, A. Jarosz, J.-O. Svantesson, M. Levy, J. Lefort, M. Miller, K. Mishchenkova, E. Perekhvalskaya, I. Nikolaeva, P. Czerwinski, N. Aralova, A. Francis-Ratte, I. Joo, R. Máté, T. Pellard'a ve Kore Ulusal Müzesi'ne verileri derlemeye, analiz etmeye veya yorumlamaya yardımcı oldukları için teşekkür ederiz.

Yazar Katkıları Araştırma, M.R. tarafından kavramsallaştırılmıştır. Dilsel veri kümeleri A.S., J.D., S.O., B.D., R. Bjørn, S.R., K.-D.A., I.G., O.M., J.R.B. ve M.R. tarafından toplanmıştır. Dilsel veri tabanı M.R. tarafından puanlandı ve M.R. ve R. Bouckaert tarafından analiz edildi. Etimolojiler M.R. tarafından oluşturulmuştur. Arkeoloji veri tabanı T.L., M.C.,

T.K., G.K., J.U. ve L.G. puanlanmıştır ve M.J.H., R. Bouckaert, M.R., M.C. ve I.R.B. tarafından analiz edilmiştir. Nagabaka sitesi T.K. ve K.-Y.Y. M.J.H.'nin yönetiminde M.K.'nin tavsiyesi ile ve H.I. tarafından kazılmıştır. Nagabaka'dan gelen malzemelerin kazı sonrası analizleri K.-Y.Y., T.K., N.S., H. Tomita, H. Takamiya, J.U., P.R., R.F. ve M.Y. tarafından analiz edildi. Y.C. Angangxi verilerini , D.I.-A. ve J.-H.K. eski Kore verileri, K.I.S. Yayoi verilerini ve H.I., R.K., T.S. ve H.O. modern Ryukyu verileri paylaştı. Kore ve Japonya'dan gelen antik DNA verileri için ıslak laboratuvar çalışmaları R.A.B. ve M.H. tarafından yapıldı. Genetik bilgi analizleri F.Z VE H.K.-K.'nin verileriyle C.N tarafından sürdürüldü. Yazım işlemi ise M.R., M.J.H. ve C.N tarafından yapıldı.

Finansman Max Planck Derneği tarafından sağlanan açık erişim finansmanı.

Çakışan Çıkarlar Yazarlar, rekabet eden çıkarlar olmadığını beyan eder.

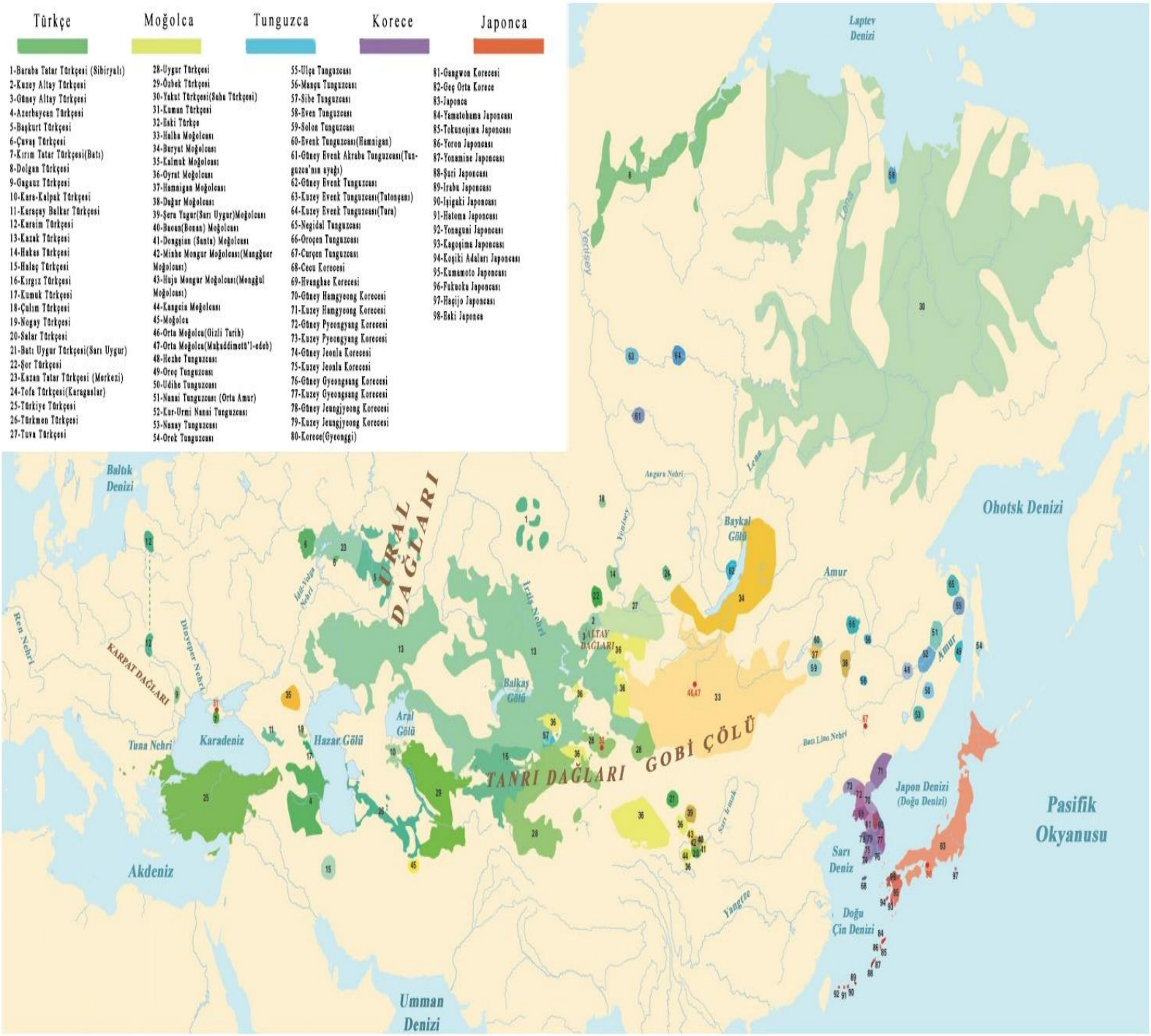
Ek Bilgiler

Ek bilgiler Çevrimiçi sürüm, aşağıdaki adreste bulunan ek materyalleri içerir: https://doi.org/10.1038/s41586-021-04108-8

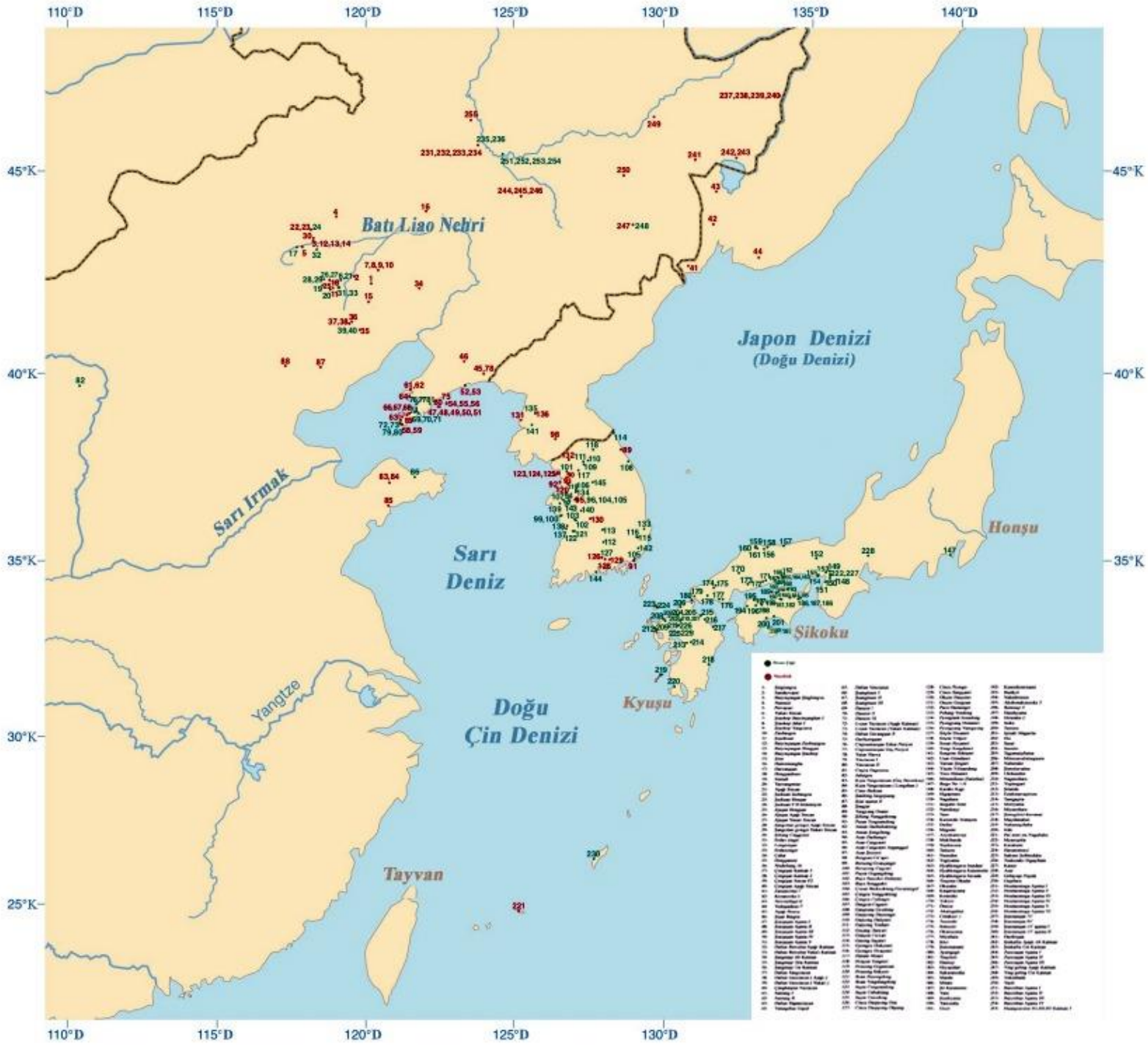
Yazışmalar ve materyal talepleri Martine Robbeets, Mark J. Hudson veya Chao Ning'e yöneltilmelidir.

Hakem değerlendirmesibilgisi *Nature* bu çalışmanın akran değerlendirmesine katkılarından dolayı Vaclav Blažek, Dorian Fuller, Carles Lalueza-Fox ve diğer anonim gözden geçirenlere teşekkür eder. Hakem raporları mevcuttur.

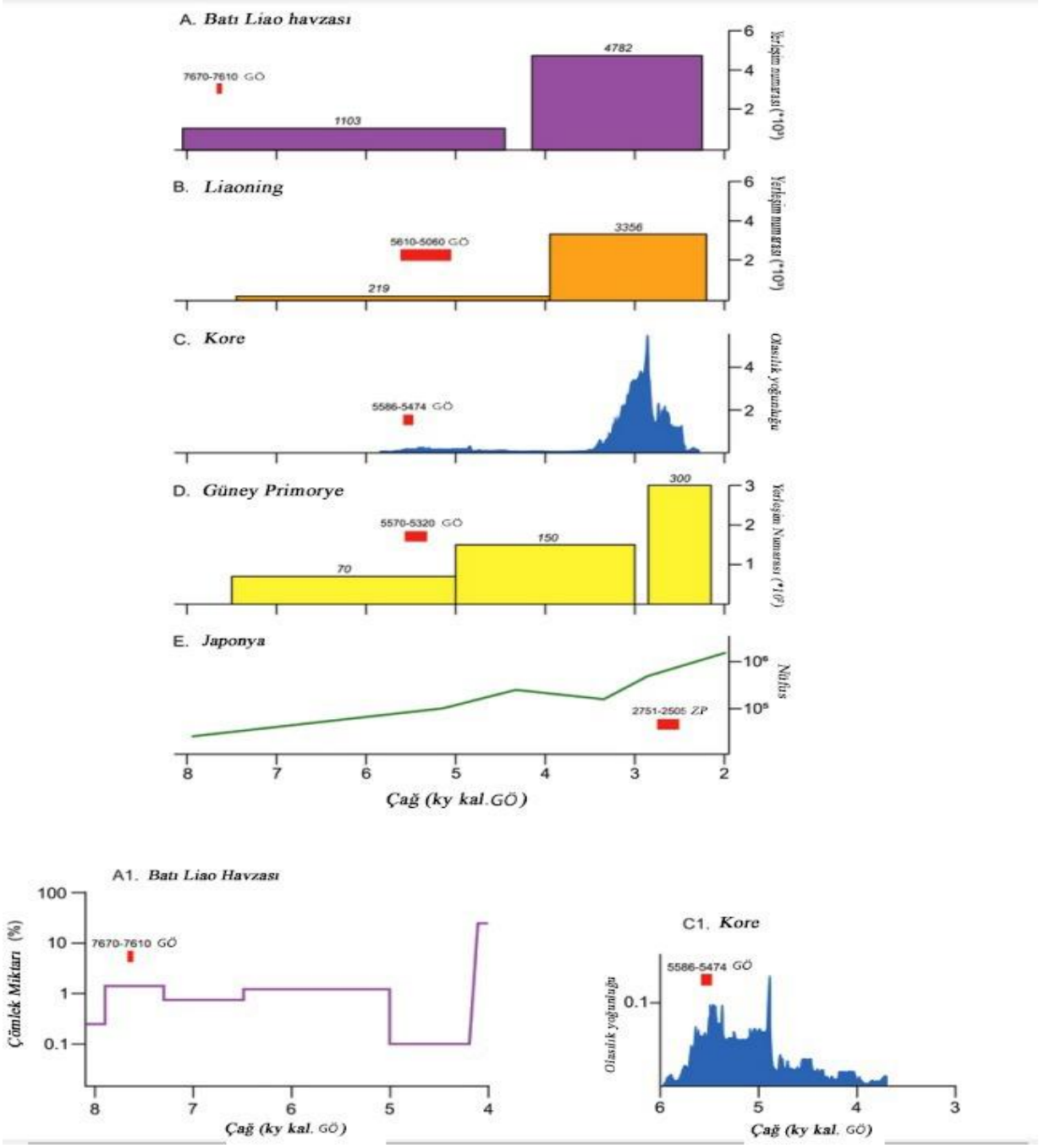
Yeniden baskılar ve izinler hakkında bilgi şu adreste bulunabilir: http://www.nature.com/reprints

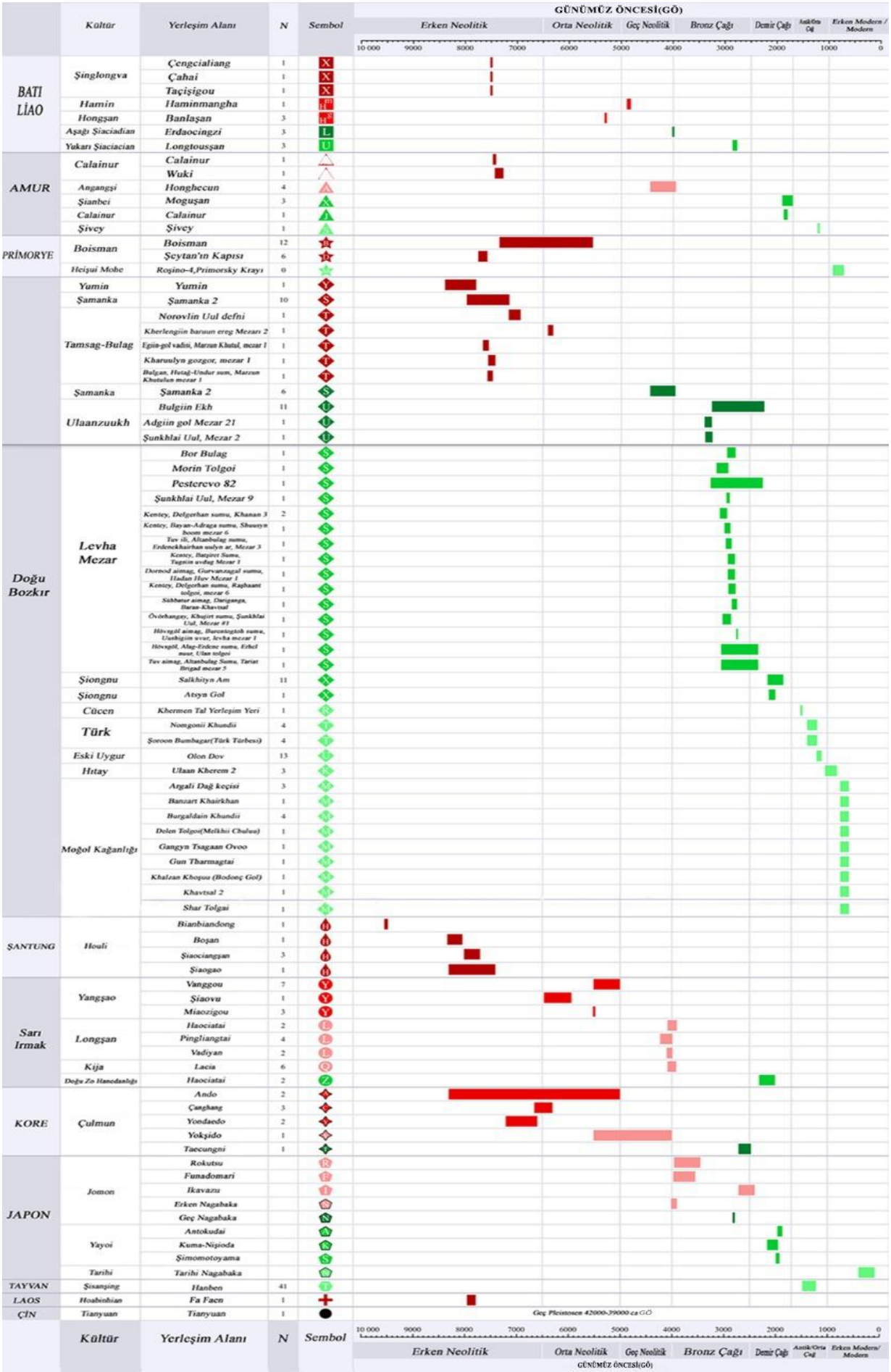
Genişletilmiş Veri Şekil 1|Şekil 1 için açıklamalar. Ana Şekil 1'e eşlik edecek ayrıntılı açıklamalar.

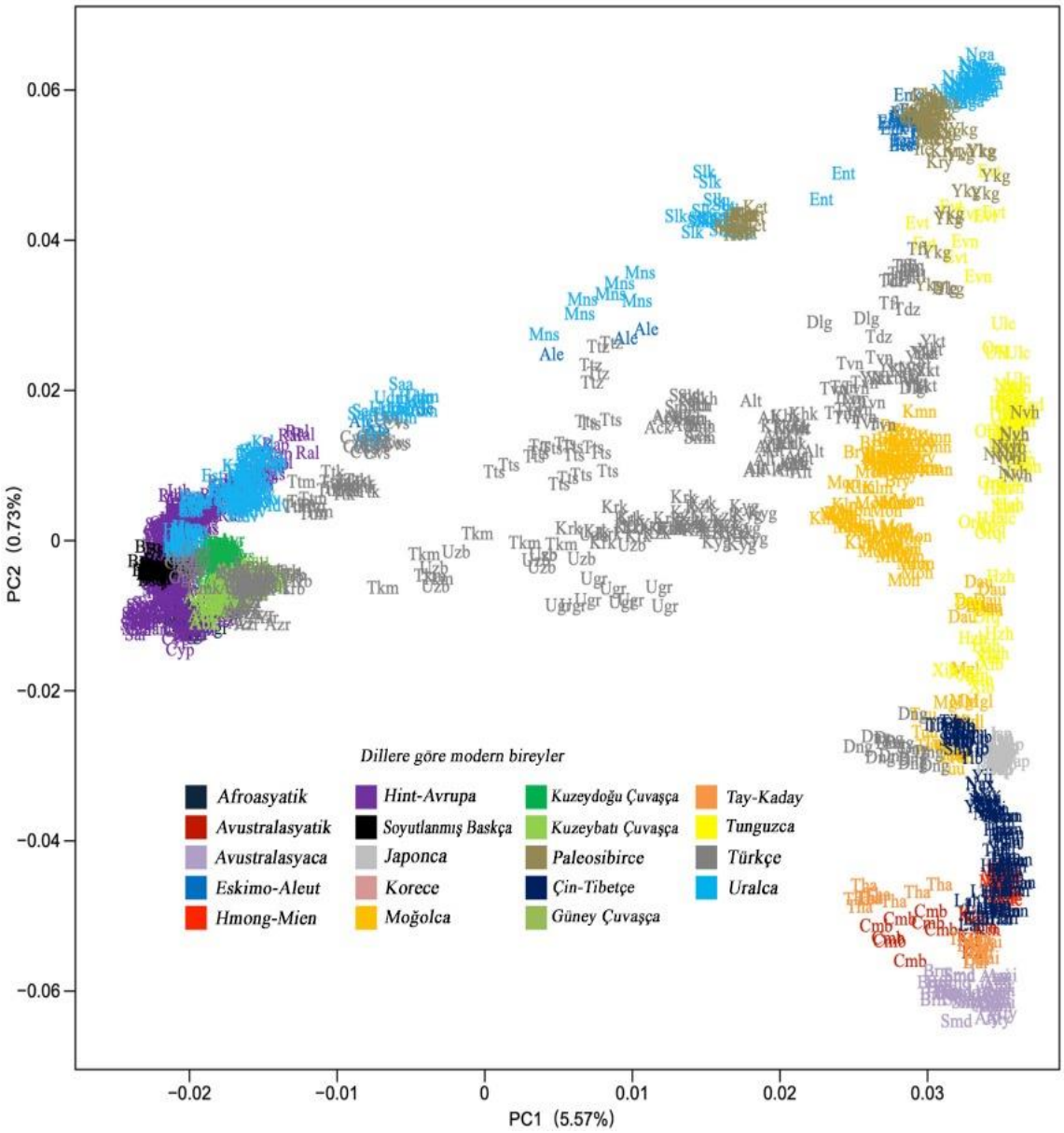
Genişletilmiş Veri Şekil 2| Şekil 2 için Açıklamalar. Ana Şekil 2'ye eşlik edecek ayrıntılı açıklamalar.

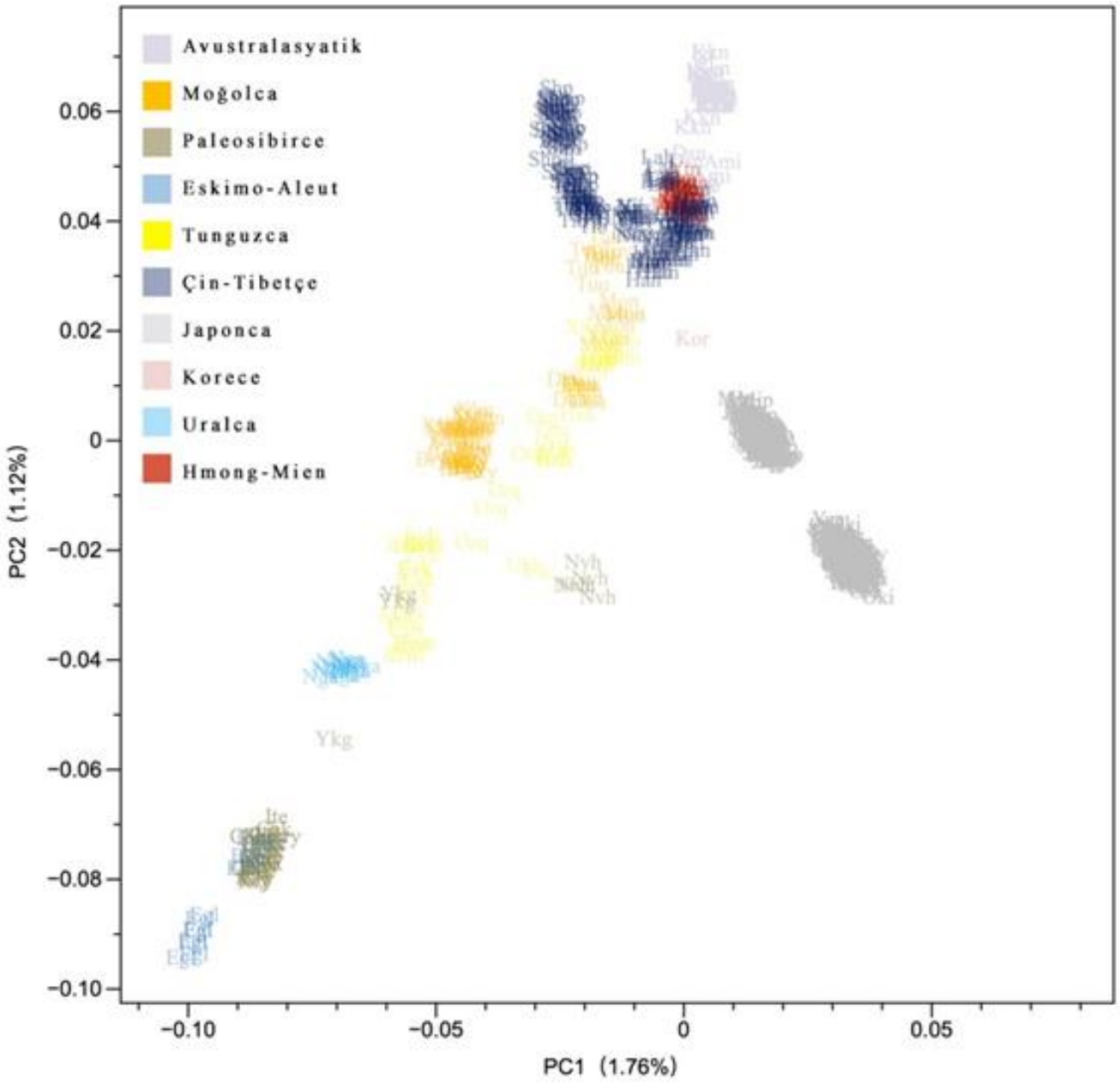
Genişletilmiş Veri Şekil 3|Neolitik ve Tunç Çağı'nda tarımla demografik değişimler. Kuzeydoğu Asya.A1 Batı Liao[29] için çanak çömlek miktarını kullanarak 8000-4000 GÖ civarında darı yetiştiriciliğinin benimsenmesini takiben değişiklikleri gösterir ve B2, Kore[87] için radyokarbon vekalet tarihlerini kullanarak bu değişiklikleri gösterir. Şekil A'dan E' ye, Bronz Çağı'nda darı ile pirinç, arpa ve buğdayın uyumunu takiben Şekil A'dan E' ye, Bronz Çağı'nda darı ile pirinç, arpa ve buğdayın uyumunu takiben 8000-2000 GÖ civarında uzun vadeli dinamikleri göstermektedir ve Kuzeydoğu Çin[88] için saha numaralarına, Kore[87] için radyo karbon tarihlerine ve Japonya[89] için saha numaralarına dayanmaktadır. Demografik bilgileri vekillerden elde etmek için kullanılan referanslar ve yöntemler için bkz. Ek Veriler 7.

GÜNÜMÜZ ÖNCESİ(GÖ)
Erken Neolitik
Orta Neolitik
Geç Neolitik
Bronz Çağı
Demir Çağı
Antik/Orta Çağ
Erken Modern / Modern
10 000
9000
8000
7000
6000
5000
4000
3000
2000
1000
0
Kültür
Yerleşim Alanı
N
Sembol
BATI LİAO
Şinglongva
Çengcialiang
Çahai
Taçişigou
Hamin
Haminmangha
Hongşan
Banlaşan
Aşağı Şiaciadian
Erdaocingzi
Yukarı Şiaciacian
Longtoussan
AMUR
Calainur
Calainur
Wuki
Angangşi
Honghecun
Şianbei
Moguşan
Calainur
Calainur
Şivcy
Şivcy
PRİMORYE
Boisman
Boisman
Şeytan'ın Kapısı
Heişui Mohe
Roşino-4,Primorsky Krayı
Yumin
Yumin
Şamanka
Şamanka 2
Tamsag-Bulag
Norovlin Uul defni
Kherlengiin baruun ereg Mezarı 2
Egiin-gol vadisi, Marzun Khutul, mezar 1
Kharuulyn gozgor, mezar 1
Bulgan, Hutag-Undur sum, Marzun Khutulun mezar 1
Şamanka
Şamanka 2
Ulaanzuukh
Bulgiin Ekh
Adgiin gol Mezar 21
Şunkhlai Uul, Mezar 2
Doğu Bozkır
Levha Mezar
Bor Bulag
Morin Tolgoi
Pesterevo 82
Şunkhlai Uul, Mezar 9
Kentey, Delgerhan sumu, Khanan 3
Kentey, Bayan-Adraga sumu, Shuutyn bucan mezar 6
Tuv ili, Altanbulag sumu, Erdenekhairhan uulyn ar, Mezar 3
Kentey, Batşiret Sumu, Tagnin uvdag Mezar 1
Dornod aimag, Gurvanzagal sumu, Hadan Huv Mezar 1
Kentey, Delgerhan sumu, Raghaant tolgoi, mezar 6
Sühbatar aimag, Dariganga, Baran-Khavtsal
Övörhangay, Khujirt sumu, Şunkhlai Uul, Mezar #1
Hövsgöl aimag, Burentogtoh sumu, Uushigiin uvur, levha mezar 1
Hövsgöl, Alag-Erdene sumu, Erhel nuur, Ulan tolgoi
Tuv aimag, Altanbulag Sumu, Tariat Brigad mezar 5
Şiongnu
Salkhityn Am
Şiongnu
Atsyn Gol
Cücen
Khermen Tal Yerleşim Yeri
Türk
Nomgonii Khundii
Şoroon Bumbagar(Türk Türbesi)
Eski Uygur
Olon Dov
Hıtay
Ulaan Kherem 2
Moğol Kağanlığı
Argali Dağ keçisi
Banzart Khairkhan
Burgaldain Khundii
Dolen Tolgoi(Melkhii Chuluu)
Gangyn Tsagaan Ovoo
Gun Tharmagtai
Khalzan Khoşuu (Bodoneç Gol)
Khavtsal 2
Shar Tolgai
ŞANTUNG
Houli
Bianbiandong
Boşan
Şiaociangşan
Şiaogao
Sarı Irmak
Yangşao
Yanggou
Şiaoyu
Miaozigou
Longşan
Haociatai
Pingliangtai
Vadiyan
Kija
Lacia
Doğu Zo Hanedanlığı
Haociatai
KORE
Çulmun
Ando
Çanghang
Yondaedo
Yokşido
Taecungni
JAPON
Jomon
Rokutsu
Funadomari
Ikavazu
Erken Nagabaka
Geç Nagabaka
Yayoi
Antokudai
Kuma-Nişioda
Şimomotoyama
Tarihi
Tarihi Nagabaka
TAYVAN
Şisanşing
Hanben
LAOS
Hoabinhian
Fa Faen
ÇİN
Tianyuan
Tianyuan
Geç Pleistosen 42000-39000 ca GÖ
GÜNÜMÜZ ÖNCESİ(GÖ)

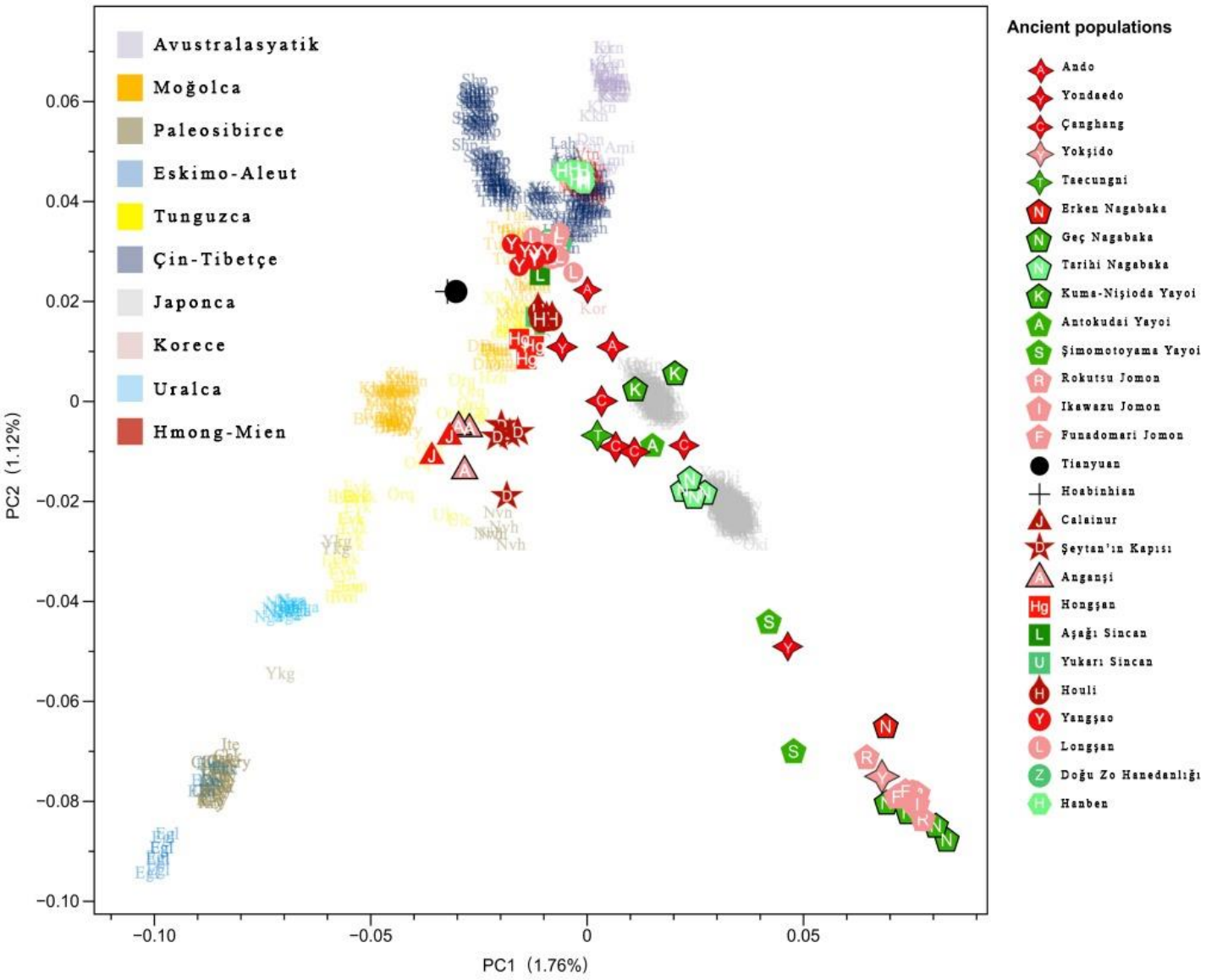
Genişletilmiş Veri Şekil 4| Zaman ve Mekanda Bulunan Antik Genomlar. Ana Şekil 3'e eşlik edecek ayrıntılı bir açıklama ve Genişletilmiş Veri Şekillerini içerir. 7-10

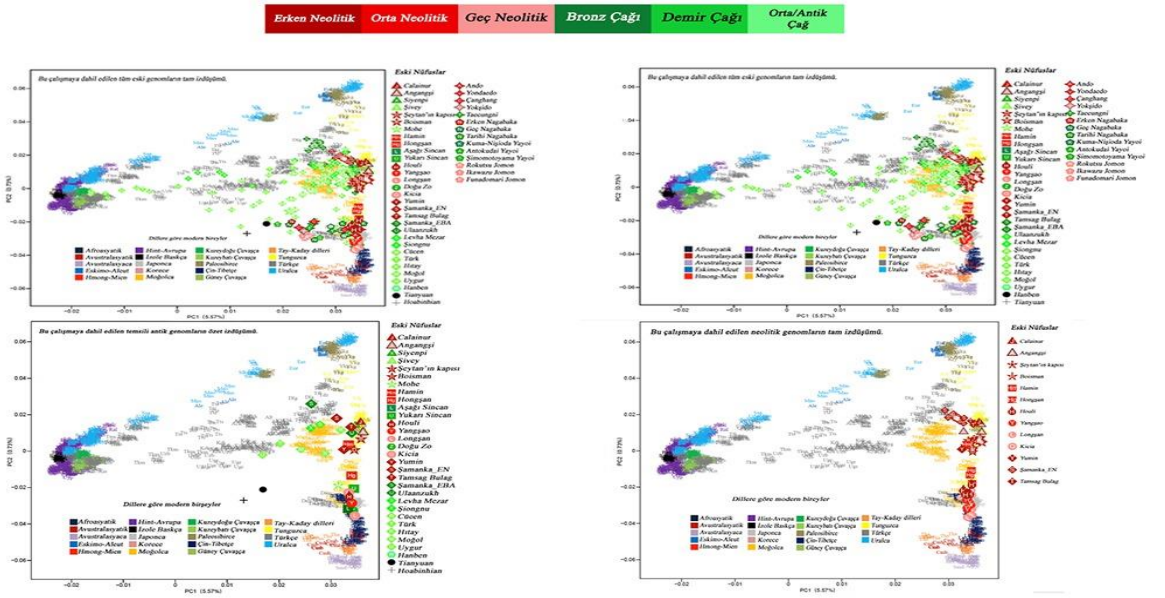
Genişletilmiş Veri Şekil 5| PCA günümüz Avrasya'sının genetik yapısını göstermektedir.PC1, Batı ve Doğu Avrasya nüfuslarını, PC2 Güney ve Kuzey Avrasya nüfuslarını birbirinden ayırır. Transavrasya nüfusları alt familyaya göre renklendirilmiştir (gri Türk, turuncu Moğol, sarı Tunguz, pembe Koreli, açık gri Japon). Transavrasyalı olmayannüfuslarsoylara göre renklendirilmiştir. Nüfuslar üç harfle etiketlenmiştir, kısaltmaların listesi için bkz. Ek Veriler 10.

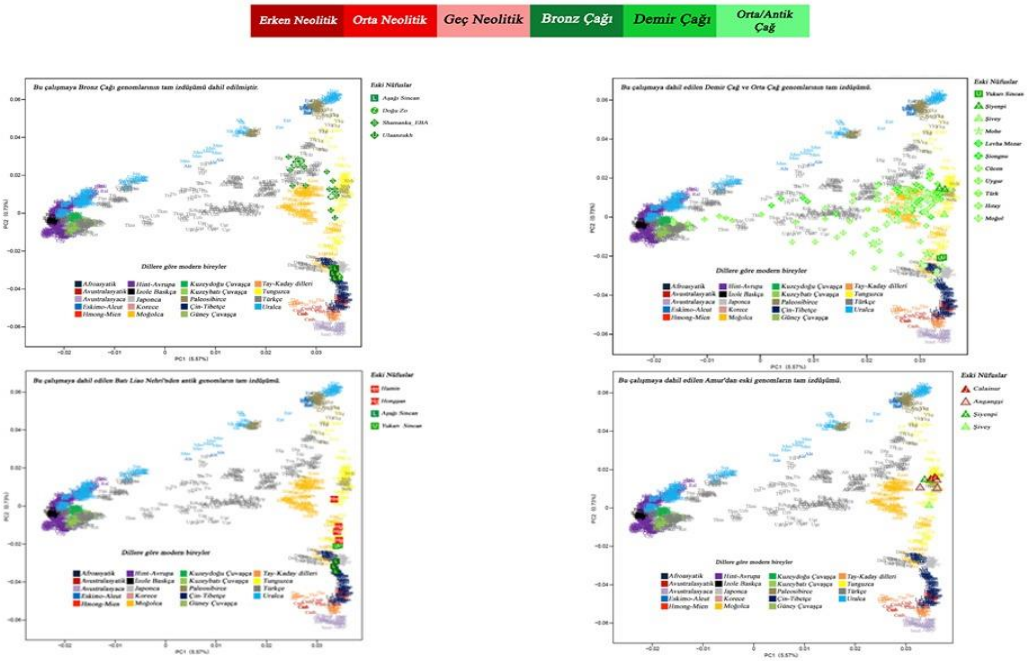
Genişletilmiş Veri Şekil 6|PCA günümüz Doğu Asyalıların genetik yapısını göstermektedir. Nüfuslar üç harfle etiketlenmiştir, kısaltmaların listesi için bkz. Ek Veriler 10.

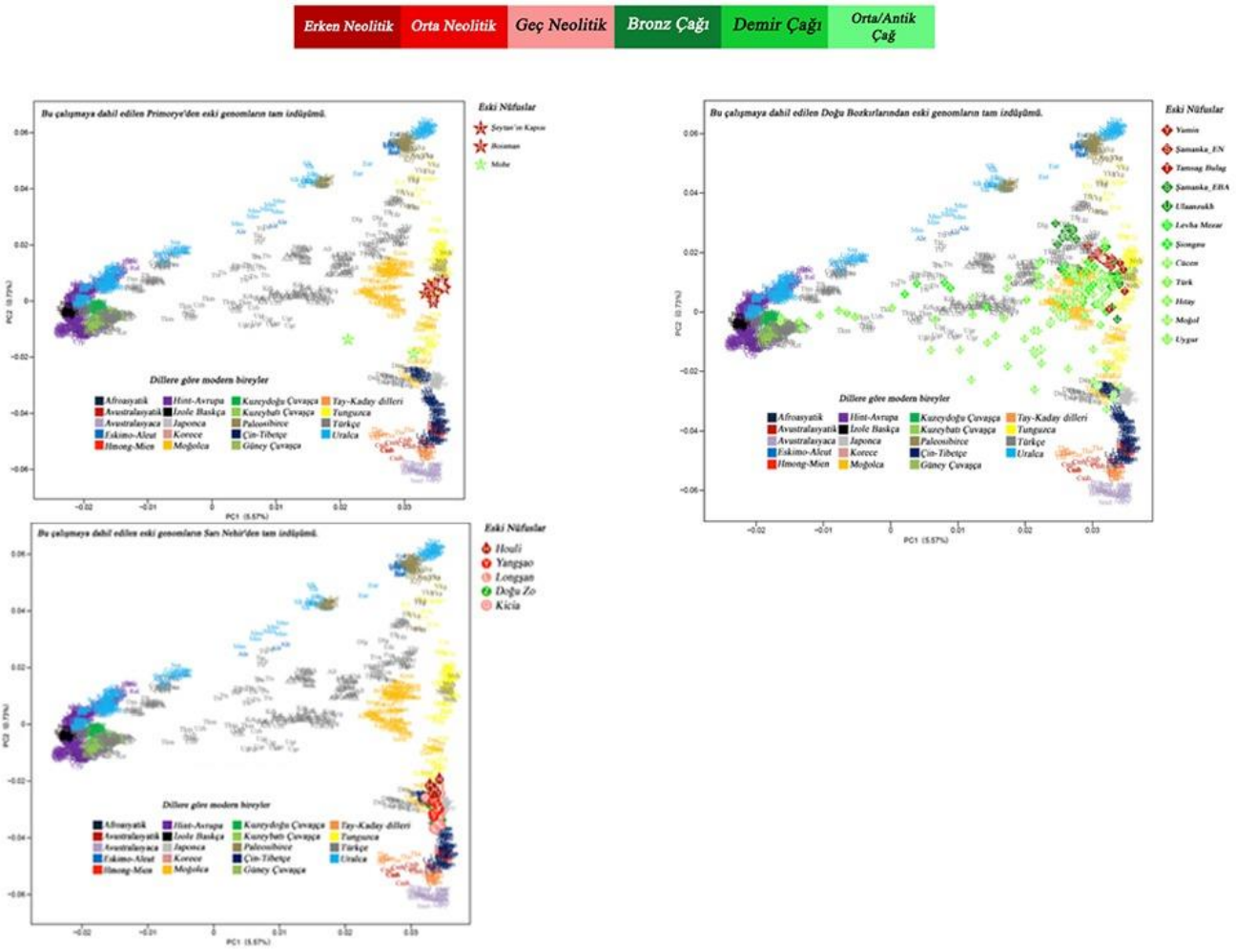
Genişletilmiş Veri Şekil 7 | Günümüz Doğu Asyalıların genetik yapısını gösteren PCA üzerinde çizilen antik genomlar. Ayrıntılı açıklama için bkz. Genişletilmiş Veri 4.

Genişletilmiş Veri Şekil 8 | PCA'da çizilen antik genomlar, günümüz Avrasyalıların genetik yapısını gösteriyor. Ayrıntılı bir açıklama için bkz. Genişletilmiş Veri Şekil 4.

Genişletilmiş Veri Şekil 9 | Tunç Çağı, Demir Çağı, Batı Lio ve Amur'dan kalma antik genomlar, günümüzün Avrasyalıların genetik yapısını gösteren PCA'da çizildi. Ayrıntılı bir açıklama için. Bkz. Genişletilmiş Veri Şekil 4.

Genişletilmiş Veri Şekil 10 | Primorye doğu bozkır ve Sarı Nehirden gelen eski genomlar, günümüz Avrasyalıların genetik yapısını gösteren PCA'da çizildi. Ayrıntılı bir açıklama için. Bkz. Genişletilmiş Veri Şekil 4.